

T. C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
REKREASYON YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
REKREASYON YÖNETİMİ BİLİM DALI

REKREASYON BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN LİDERLİK
DÜZEYLERİ VE ÖZGÜNLÜKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Reha BOZGÜNEY

18811701017

DANIŞMAN

Dr. Öğr. Üyesi Serdar BÜYÜKİPEKÇİ

KONYA-2021

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Bilimsel Etik Sayfası

Öğrencinin	Adı Soyadı	Reha BOZGÜNEY		
	Numarası	18811701017		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Rekreasyon Yönetimi Anabilim Dalı		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	X	
		Doktora		
Tezin Adı	Rekreasyon Bölümü Öğrencilerinin Liderlik Düzeyleri Ve Özgünlükleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi			

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Öğrencinin Adı Soyadı
İmzası

ÖZET

Bu çalışma ile; Rekreasyon bölümü öğrencilerinin liderlik düzeyleri ve özgünlükleri arasındaki ilişkinin bazı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini spor bilimleri fakültelerinde ve beden eğitimi spor yüksekokulunda öğrenim gören rekreasyon bölümü öğrencileri oluştururken örneklem grubunu ise Selçuk Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi Rekreasyon bölümlerinde öğrenim gören 185 kadın 216 erkek olmak üzere toplam 401 öğrenci oluşturmuştur. Sosyo-demografik verilerin elde edilmesinde araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu kullanılırken, Gençlik Liderlik Özelliklerinin ölçümü için Cansoy ve Turan (2016) tarafından geliştirilen Gençlik Liderlik Özellikleri Ölçeği (GLÖÖ), Özgünlük değerlerinin belirlenmesinde ise Kernis ve Goldman (2006) tarafından geliştirilen Türk kültürüne uyarlaması Aydoğan ve diğ. (2011) tarafından yapılan Özgünlük (Authenticity) Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen verilerin varyans ve homojenlikleri test edilmiş, homojen oldukları belirlenen veriler için; ikili karşılaştırmalarda Independent t testi, çoklu karşılaştırmalarda One Way Anova ve farklılık kaynağının belirlenmesinde Tukey HSD testi kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde ve yorumlarda, $p < 0,05$ anlamlılık düzeyi dikkate alınmıştır. Gençlik Liderlik Özellikleri Ölçeği için 0,95, Özgünlük ölçeği için ise Cronbach Alfa değeri 0.85 olarak tespit edilmiştir. Liderlik ve Özgünlük ortalama değerlerinde Sınıf faktörüne bağlı bir değişim gözlenmemiştir. Liderlik değerleri arasında Cinsiyet faktörüne bağlı bir değişim gözlenmezken, özgünlük ölçeği yansızlık ve genel boyut ortalamalarında Kadınlara ait ortalama değerler erkekler nazaran istatistiksel anlamda daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$). Sporculuk faktörüne bağlı olarak Liderlik boyutlarının tamamında sporculara ait ortalama değerler sedanterlere nazaran istatistiksel anlamda daha yüksek ($p < 0,05$), özgünlük boyutlarında ise Yansızlık boyutu haricindeki tüm boyutlarda yine Sporculara ait ortalama değerlerin sedanterlere nazaran istatistiksel anlamda daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$). Yaş faktörüne bağlı olarak Liderlik boyutlarından Grup alt boyutunda 18-21 yaş grubuna ait ortalama değerler 26 ve üzeri yaş grubuna nazaran istatistiksel anlamda daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$). Özgünlük boyutlarının tamamında yaş grubu arttıkça değerlerin düştüğü ve bu değişimin de istatistiksel olarak anlam teşkil ettiği belirlenmiştir ($p < 0,05$). Liderlik ve özgünlük değerleri arasında pozitif yönde bir korelasyon tespit edilmiş, liderlik özelliği arttıkça özgünlüğün de aynı oranda arttığı belirlenmiştir. Bu bulgular ışığında; kadınların erkekler nazaran daha özgün ve yansız oldukları, sporcuların liderlik ve özgünlük değerlerinin sedanterlere nazaran daha pozitif olduğu, yaş grubu arttıkça grup çalışmasını, özgünlük boyut ortalama değerlerinin istatistiksel anlamda azaldığı, Öğrencilerin liderlik ile özgünlük değerleri arasında pozitif bir ilişki olduğu söylenilebilir. Kadın ve erkekler arasında gözlenen bu durumun toplumda kadın ve erkeğe yüklenen sorumluluk ve rollerden kaynaklanabileceği, Sporculuk yaşantısının liderlik ve özgünlük özelliklerine pozitif bir yönde etkide bulunduğu, liderlik özelliği ve özgünlük özelliğindeki artışın birbirini pozitif yönde etkileyeceği söylenilebilir.

Anahtar kelimeler: Rekreasyon, liderlik, özgünlük, üniversite öğrencileri, spor

ABSTRACT

With this work; It was aimed to examine the relationship between the leadership levels and originality of the recreation department students in terms of some variables. While the population of the study is the recreation department students studying in sports sciences faculties and physical education sports college, the sample group is 401, 185 women and 216 men studying at the recreation departments of Selçuk University, Akdeniz University, Sakarya University, Gazi University, Kocaeli University, Adnan Menderes University. student formed. While the personal information form created by the researcher was used to obtain socio-demographic data, the Youth Leadership Traits Scale (GLÖ) developed by Cansoy and Turan (2016) for the measurement of Youth Leadership Traits, and its adaptation to Turkish culture developed by Kernis and Goldman (2006) in determining the values of Originality. Aydoğan and dig. The Authenticity Scale made by (2011) was used. The variance and homogeneity of the obtained data was tested and for the data determined to be homogeneous; Independent t test in paired comparisons, One Vay Anowa in multiple comparisons and Tukey HSD test were used to determine the source of difference. In the statistical analysis and interpretation of the data, $p < 0.05$ significance level was taken into account. Cronbach Alpha value was determined as 0.95 for Youth Leadership Traits Scale and 0.85 for Originality Scale. There was no change in Leadership and Originality average values depending on the Class factor. While there was no change due to the gender factor among leadership values, it was determined that the average value of women was statistically higher than men in the neutrality scale and general dimension average ($p < 0.05$). Depending on the sportsmanship factor, it was determined that the average values of the athletes in all dimensions of Leadership were statistically higher ($p < 0.05$) compared to the sedentary ones, and the average values of the athletes in all dimensions except the neutrality dimension in the originality dimensions were statistically higher than the sedentary ones ($p < 0.05$). Depending on the age factor, it was determined that the average value of the 18-21 age group in the Group sub-dimension of the Leadership dimensions was statistically higher than the 26 and above age group ($p < 0.05$). In all dimensions of originality, it was determined that as the age group increased, the values decreased and this change was statistically significant ($p < 0.05$). A positive correlation was found between leadership and uniqueness values, and it was determined that as the leadership trait increased, the originality increased at the same rate. In the light of these findings; women are more unique and neutral than men, athletes are more positive than sedentary ones, and as the age group increases, group work, originality dimension mean values decrease statistically, It can be said that there is a positive relationship between the leadership and originality values of the students. It can be said that this situation observed between men and women may be caused by the responsibilities and roles assigned to women and men in the society, that the athletic life has a positive effect on leadership and originality characteristics, and that the increase in leadership quality and originality characteristics will affect each other positively.

Keywords: Recreation, Leadership, Originality, University Student, Sport

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	iv
SİMGE VE KISALTMALAR	vi
ŞEKİL VE TABLOLAR LİSTESİ	vii
ÖN SÖZ	viii
1.GİRİŞ	1
1.1 Zaman.....	2
1.1.1 Serbest Zaman	2
1. 2. Rekreasyon.....	4
1.2.1 Rekreasyonun Temel Özellikleri.....	4
1.2.2 Rekreasyonun Sınıflandırılması	6
1.2.3 Farklı değişkenler açısından rekreasyonun gruplandırılması	7
1.2.4 Rekreasyon ihtiyacı.....	7
1.2.5 Rekreasyonun yararları	8
2. LİDERLİK	9
2.1 Liderlerin Karakteristik Özellikleri.....	9
2.2 Liderliğin Önemi.....	10
2.3 Liderlik İle İlgili Kuramlar:	11
2.4 Liderliğin Özellik Kuramı:.....	11
2.5 Liderliğin Davranış Kuramı	11
2.6 Liderliğin Durumsallık Kuramı.....	11
2.7 Etkili Liderlik.....	12
2.8 Liderlik Tarzları	13
2.8.1 Otokratik Liderlik.....	13
2.8.2 Demokratik Liderlik.....	14
2.8.3 Tam Serbesti Tanıyan Liderlik.....	14
2.8.4 Karizmatik Liderlik	15
2.8.5 Dönüşümcü Liderlik.....	15
2.8.6 Stratejik Liderlik	15
2.8.7 Vizyoner Liderlik.....	16
2.9 Etkileşimci Liderlik.....	16
3. ÖZGÜNLÜK	17

3.1 Özgünlüğün felsefi temelleri.....	18
3.2 Özgünlüğün psikolojik temelleri.....	18
3.3 Özgünlük ve kişinin gelişim süreci	19
4. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	21
4.1 Evren ve Örneklem	21
4.2 Veri Toplama Araçları	21
4.3 Kişisel Bilgi Formu	21
4.4 Gençlik Liderlik Özellikleri Ölçeği (GLÖÖ).....	21
4.5 Özgünlük Ölçeği (ÖÖ).....	22
4.6 Verilerin Toplanması ve Analizi	22
5. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	28
6. ÖNERİLER	33
KAYNAKÇA	34
EKLER.....	39

SİMGE VE KISALTMALAR

\bar{X} : Aritmetik Ortalama

Ss: Standart Sapma

n: Kişi Sayısı

F: F Değeri

t: t değeri

p: p değeri (anlamlılık derecesi)

GLÖÖ: Gençlik Liderlik Özellikleri Ölçeği

ÖÖ : Özgünlük ölçeği

ŞEKİL VE TABLOLAR LİSTESİ

Şekil. 1 Serbest zamanın sınıflandırılması.....	3
Şekil. 2 Rekreasyonun Sınıflandırılması.....	6
Tablo. 1 Öğrencilerin cinsiyet faktörüne bağlı liderlik boyutları arasındaki değişimler.....	28
Tablo. 2 Öğrencilerin cinsiyet faktörüne bağlı özgünlük boyutları arasındaki değişimler.....	29
Tablo. 3 Öğrencilerin sporculuk faktörüne bağlı liderlik boyutları arasındaki değişimler.....	29
Tablo. 4 Öğrencilerin sporculuk faktörüne bağlı özgünlük boyutları arasındaki değişimler.....	30
Tablo. 6 Öğrencilerin sınıf düzeyinde özgünlük boyutları arasındaki değişimler.....	31
Tablo. 7 Öğrencilerin yaş faktörünün liderlik boyutlarına bağlı değişimleri.....	32
Tablo. 8 Öğrencilerin yaş faktörüne bağlı özgünlük boyutlarına bağlı değişimleri.....	32
Tablo. 9 Öğrencilerin Korelasyon Değişim Tablosu.....	33

ÖN SÖZ

Çalışmanın hazırlanma sürecinde ve yüksek lisans eğitimim boyunca, akademik bilgi ve deneyimleriyle büyük katkıları olan aynı zamanda değerli fikirleriyle, yardım ve destekleriyle bana yol gösteren kıymetli danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Serdar BÜYÜKİPEKÇİ'ye teşekkür ederim.

Lisans ve yüksek lisans eğitimim boyunca geçmişimi unutturmayan ve gelecek için de beni yetiştiren çok değerli hocam Doç. Dr. Mehmet ALTIN 'a emekleri için teşekkür ederim. Ayrıca eğitim hayatım boyunca maddi manevi desteğini esirgemeyen Dr. Öğr. Üyesi Ali Osman KIVRAK'a teşekkür ederim.

1.GİRİŞ

İnsanoğlunun geçmişten günümüze teknolojinin hızla gelişmesiyle beraber çalışma yükünün azalması ile sosyal olanaklara ulaşımın daha da kolay hale gelmesiyle birlikte boş zamanı artmıştır. Gelişen teknoloji sayesinde insan gücüne ihtiyaç giderek azalmaya devam etmiştir ve insanlar boş zamanlarını değerlendirme yoluna gitmişlerdir bu da rekreasyonun temelini atmıştır denilebilir. Rekreasyon insanların boş zamanlarında kendi özgür iradeleriyle bir etkinliğe ya da aktiviteye katılarak boş zamanını verimli olarak değerlendirmesi diyebiliriz. Bireyler boş zamanlarını değerlendirirken bazen yardıma ihtiyaç duyabilir kendine yetemeyebilir bu aktiviteleri yaparken ve eğlenirken rekreasyon liderlerinden yardım alabilir.

Liderlik genel hatları ile etkileme sürecidir. Toplu olarak çalışmanın lider tarafından etkilenecek gönüllü iş birliğine razı edebilmesi ile gerçekleşmektedir. Diğer bir deyişle lider, belirlenmiş planları başarıyla gruba realize edebilmek için üyeleri yönlendirir. Liderlik, insanları belirlenen bir yönde çaba göstermeye ikna etme becerisidir. Üst düzey iletişim, karmaşık konularda uygun ve hızlı çözüm yaratabilme yeteneğine sahip olmaktır. Etrafına olumlu düşünce ve duygular yayabilmektir ve aynı zaman da özgün olarak hareket edebilen karmaşık yapıları çözen yeteneklere de sahiptirler.

Özgünlük, insanların fiziksel sağlığından gelişimine dönük, kayda değer alanlarda derinlemesine araştırılmıştır (Lopez ve Rice, 2006). Kernis ve Goldman'a (2006) göre özgünlük, insanların sosyal yaşam içerisinde bireyin günlük yaşantısını engellemeden gerçek veya özbenliğine göre devam ettirebilmesidir. Birey böylelikle , Farklı bireylerin düşünceleri baskısından etkilenmeyerek özgün bir biçimde hayatını devam ettirebilir. (Sağlam, 2012).İnsanların düşünce ve davranışlarına yönelik günlük yaşam içerisinde kendine has değer ve özellikleri yansıtmayı da sağlayan önemli bir kavram olarak araştırılmıştır. (Raths ve ark., 1978).

Günümüz koşullarında bireylerin serbest zamanlarını değerlendirmesi ve toplumda rekreasyon bölümünün aktiviteleri değerlendirme konusunda önemli bir etkiye sahip olacağı ve bu etkileri ortaya koyarken liderlik özelliklerini ve

özgünlüklerini yansıtabilmesi kayda değer etkiler gösterecektir. Hayatta da insanlar için önemli sayılabilecek bir boşluğu dolduran serbest zaman içerisinde bilinçli şekilde yönlendirmeler ve planlamalar rekreasyon bölümü öğrencilerinin liderlik ve özgünlüklerinin değerlendirilmesinde önemli bir işlev görmektedir.

1.1 Zaman

Zaman, bireyleri yaşamı içerisinde planlarını düzenlemek yaşamlarını organize etmek veya organize ettiği planlara adapte olmak için hayatımızda ki kayda değer en önemli kavramdır. (Atalay ve Özbey 2017). Bireyler bir işi yaparken ya da yaşamları süresince hayatı organize ederek planlar dahilinde yaşarsa fiziksel mental baskıdan uzak daha huzurlu ve mutlu bir yaşamı devam ettirirler. (Tezcan 1982).

Zaman kavramı; olayların sırasallığını görerek, aklımızla oluşturduğumuz ve olayların daha sonra içinde olup devam edeceğini düşündüğümüz başlangıcı ve bitişi belli olmayan soyut bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Alan yazında zamanın pek çok farklı tanım ve sınıflamaları olduğu görülür. Zaman olayların nitelendirilmesi olarak değerlendirilebilir (Smith 2007).

1.1.1 Serbest Zaman

Serbest zaman, bireylerin çalışma veya çalışma dışındaki görevlere ilişkin isteklerin olmadığı, özgür engellenmemiş zaman olarak nitelendirilebilir. Boş zaman sahip bireyler yaşamı dilediği şekilde geçirmeyi arzulanan istekleri yapmayı baskı zorlamalardan ya da engellerden kurtulmuş olmayı ve istediği şeyi seçebilmeye değinirken serbest zamana değerlendirme ve daha iyi bir tercih yapma yükümlülüğüne beraberinde getirmektedir(Yüncü ve ark 2013). Bireyler Serbest zamanlarını çok iyi kullanmalı, boşa ilgilenen zamanda olumsuz yan etkiler oluşturacaktır. Yaşadığı zaman diliminde yükümlülüklerini tamamladıktan sonra arta kalan zaman diliminde bireyin kendi ihtiyacı olan dinlenme ve eğlence gibi etkinliklere katılarak iş hayatındaki verimide üst seviyeye çıkarabilir.. Serbest zaman faaliyetleri bireyler fiziksel ve mental açıdan daha sağlıklı bir hayat sürdürmelerine ve de uyum sorunu yaşanan olumsuz davranışları da engellemesine yardım. Doğru etkinliklere serbest zamanı değerlendirme bireylerin dinlenmesine, eğlenmesine katkı sağlayabilir Bu yolla toplumsal huzura dakayda değer etkiler sunar (Aydoğan ve Aral 2006).

Chin (2007) tarafından oluşturulan serbest zaman katılımının sınıflandırılmasında 2 tane rekreasyonel aktivite, 7 tane bilişsel aktivite, 6 tane sosyal aktivite ve 3 tane üretici aktiviteden oluşmaktadır

Aktivite Kategorileri	Aktivite Tipi
Rekreasyonel Aktivite	Sportif (Aktif) Aktiviteler Pasif Aktiviteler
Bilişsel Aktivite	Kitap, gazete, dergi okumak Satranç oynamak Kart oynamak Dama oynamak Bilgisayar kullanmak Enstrüman çalmak
Sosyal Aktivite	Arkadaşlarla buluşmak Konsere gitmek Sergiye katılmak Spor müsabakalarına katılmak Dini gruplara katılmak Toplum merkezlerine katılmak
Üretici Aktivite	Gönüllü çalışmalarına katılmak Bahçeyle uğraşmak, hayvan beslemek Sanat ve ev işleri çalışmaları yapmak

Şekil 1 Serbest zamanın sınıflandırılması (Chin, 2007)

1. 2. Rekreasyon

Rekreasyon, Türk Dil Kurumu sözlüğünde insanların serbest zamanlarında eğlenmek, dinlenmek ve fiziksel faaliyetlere kendi özgür iradesiyle katıldığı faaliyet türleri olarak adlandırılmaktadır. Rekreasyon İngilizce eğlenme, dinlenme, yenilenme ve hayat verme anlamına gelen recreate sözcüğü kaynaklık etmektedir. Rekreasyon erkinlikleri kişilerin fiziksel ve ruhsal olarak eğlenmek dinlenmek ve sosyal becerilerini geliştirmek gayesiyle serbest zamanlarında kendi isteği ve arzu dahilinde katıldıkları (Sağcan, 1986).

Rekreasyon sanayi inkılabından sonra boş zamanın artmasıyla beraber sosyal, yaşamda daha fazla etkin olarak, dinlenme, eğlenme, kendini yenileme amacı ile aktif olarak katıldıkları aktiviteler bütünüdür (Karaküçük, 2016).

Bireyler serbest zamanlarında bulunduğu ortamdan ayrılarak başka yerleri görmek gezmek eğlenmek gibi yaşadığı hayatta çeşitli yaşantılar kazanmak ve dinlenmek gibi pek çok amaç edinir. Açık alanlarda ya da kapalı alanlarda pasif veya aktif olarak bu rekreasyon etkinliklerine dahil olabilir. Rekreasyon, bireylerin serbest zaman etkinliklerini ifade eden bir kavram olarak karşımıza çıkar. Kişilerin rutin giden yaşamı baskı ve stres altındaki iş hayatındaki olumsuz etkilerden uzaklaşarak kendini dinlendirmek biraz da olsa iş stresi azaltmak için sağlıklı yaşamak istemektedirler..bununla beraber kişinin tümüyle iş hayatında ki ve zorunlu gereksinimleri dışında kalan zaman diliminde daha çok zevk alabileceği biraz olsun dinlenebileceği ve kişisel olarak doyuma ulaşabileceği etkinliklerli gönüllü olarak tercih etmesine rekreasyon denir (Hacıoğlu ve diğ., 2009).

1.2.1 Rekreasyonun Temel Özellikleri

- Etkinliklerde baskı ve zorlama yoktur.
- Faaliyetlere devam etme zorunluluğu olmamalıdır.
- Serbest zamanda yapılan bir aktivitedir.
- Katılımda inisiyatif bireylere bırakılmalıdır.
- Her gruptan ve yaştan insanların katılımı sağlanmalıdır.

- Rekreasyon farklı aktiviteler içermelidir.
- Mutluluk, huzur ve neşe içermelidir.
- Rekreasyon evrensel olarak uygulanmaktadır.
- Bireyin kendini ifade etmesine olanak sağlamalıdır.
- Her birey için farklı bir amaç içermelidir.
- Bireylere aidiyet duygusu kazandırır.
- Rekreasyon inşaların kendini gerçekleştirmesine olanaklar tanır.
- Rekreasyon bireyin sosyal beceriler kazanmasına ve kendi özbenliğiyle barışık olması için fırsatlar sunar.
- Rekreasyon kendini tanımaya çevreyi ve olanakları tanımaya yardım ederek daha sağlıklı ve bilinçli bir toplum yapısında temellerini oluşturabilir (Kılbaş, 2010).

1.2.2 Rekreasyonun Sınıflandırılması

Rekreasyonun pek çok tanımlaması ve sınıflandırması mevcuttur. Karaküçük ve Gürbüz (2007) Rekreasyonun sınıflandırmasını aşağıdaki tabloda vermiştir;

Şekil 2. Rekreasyonun Sınıflandırılması (Karaküçük ve Gürbüz 2007).

Rekreasyon aktivitelerinin birbiriyle ilişkili belirli rekreatif aktiviteleri bir araya getiren bir liste sunmaktadır Leitner ve Leitner (2004).

- **Basit Eğlence:** Bu grup bireylerin sosyal bir talep koymadan mutluluk veren aktiviteler içermektedir. Örneğin spor yapmak, sinemaya gitmek vb.
- **Zihinsel Aktivite ve Öz-farkındalık:** bu grup için meditasyon en büyük örneğidir çoğaltacak olursak örneklerimizi kitap okumak veya kitap yazmak da denilebilir.
- **Spor ve Egzersiz:** bu gruba aerobik ve annerobik kapasiteyi etkileyecek faaliyetleri dahil edebiliriz.
- **Müzik:** Aktif veya pasif olarak şarkı söylediğimiz ya da dinlediğimiz etkinlikleri kapsar.

- **Sanat:** Resim yapmak veya heykel traş ya da yağlı boya gibi etkinliklere katılımı içerir..

- **Dans:** Aktif ve pasif katılımı içermektedir sanat, dans ve müzik kategorileriyle beraber estetik ihtiyaçları kapsamaktadır.

- **Hobiler:** Bireyden bireye değişen özellikleri içerir. Değerli taşlar biriktirme, teşbih koleksiyonu, saat koleksiyonu vb.

- **Oyunlar:** Rekabet içermeyen ve eğlenceli vakit geçirmeyi sağlayan oyunları kapsar.

- **Gevşeme:** Termal olarak yapılan aktiviteler bütünüdür. Örneğin masaj.

- **İnsani Hizmetler:** Diğer insanlara yardım edebilmek için herhangi bir karşılık beklemeden kendi isteği doğrultusunda çalışmalara katılmak.

1.2.3 Farklı değişkenler açısından rekreasyonun gruplandırılması

Farklı değişkenlere göre rekreasyonun gruplandırılması aşağıdaki şekildedir(Karaküçük, 2005):

a. Yaş: Yaşa uygun aktiviteler seçmeleridir.

b. Katılımcı sayısına göre: Tek kişi ya da birden fazla olarak etkinliklere katılımı içerir

c. Zamana göre: Günün herhangi bir zaman diliminde değişkenlik gösteren etkinliklerdir.

1.2.4 Rekreasyon ihtiyacı

Bilindiği üzere ihtiyaçlar sınırsız ve süreklidir. Öyle ki kişilerin gidermek zorunda oldukları, gidermeyi arzu ettikleri birçok sayıda ihtiyacı vardır ve bu ihtiyaçlar sürekli artma eğilimi göstermektedir.

Maslow'a göre bireyin gereksinimlerinin kaynağını içgüdüsel olarak göstermektedir. Maslow'un kuramında ki hiyerarşi bireyin ihtiyaçlarının nasıl ortaya çıktığını açıkça ortaya

koymaktadır. Maslow a göre bir ihtiyaç doyurulmadan diğer ihtiyaç basamağına atlanamaz. Hiyerarşinin ilk basamağı fizyolojik ihtiyaçlar olarak yani yeme, içme, cinsellik gibi ihtiyaçlar doyurulmadan güvenlik basamağına geçemeyeceğini savunuyor. Maslow'a göre insanların ihtiyaçları bir sıra düzeni içinde görülür. Bu düzen içerisinde Maslow fizyolojik ihtiyaçları ilk başta, kendini gerçekleştirme ihtiyacını ise en sonda olarak sıralamaya tabi tutmuştur. Çünkü bireyler kendileri için önemli ve daha çok arzuladığı ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra farklı ihtiyaçlara yönelirler (Koçel, 1982).

1.2.5 Rekreasyonun yararları

İhtiyaç olarak hissedilen rekreasyon ve rekreasyon faaliyetleri bireye ve topluma kazandırdığı yararlardan dolayı olmaktadır. Bireysel açıdan; fiziksel olarak sağlığın iyi duruma getirilmesi, ruhsal ve zihinsel sağlığın olması, sosyal bir birey olması, iş verimliliği ve buna paralel iş başarısı, ekonomik olarak aktifleşme, mutlu bir birey olması, toplum açınsındansa; toplumun dayanışma, bütünleşme ve birlikte hareket etmeyi sağlaması ve toplumun demokratik olgularını sağlamlaştırması, gibi nedenler sayesinde rekreasyona ihtiyaç duyulur (Karaküçük, 2005).

Rekreatif etkinlikler bireysel veya grupla aktif ya da pasif yaşlı, gen ayırt etmeden açık veya kapalı alanlardan insanların bedensel ruhsal gelişimini destekleyen ve psikolojik olarak her bireyin rahatlamasına ithaf edecek nitelikte özellikler taşımaktadır ve herhangi bir sınırlılığı mevcut değildir (Tamer, 1998).

Serbest zamanları değerlendirmenin birey açısından sağladığı birçok yarar vardır. Bunlar;

- Yeni deneyimler kazandırmak,

- Üretkenliği artırmak

Zihinsel güçlerin kullanımı ve deneyimi arttırmak,

- Bireye kendini ifade imkânı vermek, - Başarı duygusunu ve yaratıcılığı artırmak (Gedik, 1985).

2. LİDERLİK

Bireylerin tek başına ya da gruplarla beraber yaşamaya başladıklarında hep bir arada bulduklarında onları kimin yönlendireceği kılavuz olabileceği geçmişten günümüze bir soru olarak gelmiştir. Bu kavram geçmişten bugüne insanları ihtiyaç duyduğu bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Başaran, 2004). Yakın çağımızda gelişen dünya ile liderlik kavramı ve liderlik rolü artmaya devam etmektedir. (Conger, 1993). Bundan dolayı ki bu olgu yıllardır bir çok incelemerde tanımlanmaya araştırılmaya çalışılmıştır.

Literatüre bakıldığında liderliğin bir çok tanımı bulunmaktadır. Her araştıran ve inceleyen uzmanlar ilgilendiği konu itibarıyla liderlik kavramını tanımak ve açıklamak için çaba harcamışlardır. Sade haliyle liderlik kişinin yaşamının her aşamasında farklı şekillerde müdahil olan sosyal bir faaliyet alanına alıştırılmasıdır denilebilir. (Murphy, 2011).

Bu liderlik süreci zaman içerisinde mevcut belirli kaynaklara dayatılarak sosyal hayatta bir etki yolunu açan bireye de lider denir. Lider, çeşitli deneyim ve becerileri ile tecrübeleriyle onu takip edenleri etkileyen onlarla duyuşsal, fiziksel, enerjilerini bir araya toplayan ve gizil güçlerini ortaya çıkaran kişidir (Winston ve Patterson, 2006).

Özalp, Eren ve Öcal (1992), göre liderlik deneyimlenmesinde önemli noktalar:

- Bir grup insanın varlığı,
- Karşılıklı etkileşim ve iletişim süreçlerinin etkili kullanımı,
- Amaç ya da amaçların belirlenmesi,

2.1 Liderlerin Karakteristik Özellikleri

Gelişen dünya ile beraber toplumların bir liderden beklenen önemli bir özelliğin güven olduğunu vurgulamaktadırlar. Çünkü liderine güvenmeyen toplumların, izleyicilerin devamlı olarak o toplum içerisinde kendisine yer bulması mümkün değildir. Problemlerle ya da sorunlarla karşılaşıldığında lider kişi o problemi çözebilmeli veya çözüm üreterek çevresindekilere destek olabilmelidir. Bu sayede güven kazanarak toplum içerisindeki yeri sağlamlaştırır. ayrıca iyi bir lider etkili iletişim becerilerini

kullanarak empati anlayışının gelişmiş olması gerekmektedir bu sayede toplumu etkileyerek vazgeçilmez olabilir. (Donuk, 2007).

Başarılı liderlerin genel olarak şu özelliklere sahip olduklarını ortaya koymaktadırlar (Biçer, 2008).,

- Problemlerin çözümünde yaratıcılık ve zeka
- Kendinden güven
- Davranışsal olarak olayın sonuçlarını kabul etmek
- Stresten uzak durmak

Larwood ise, etkin bir lider özellikleri. Bunlar (Akt. Donuk, 2007)

- Bir vizyon geliştirmek
- Soğukkanlı olmak
- Riske atılmak
- Karşı çıkmalara izin vermek

Tüm bu nitelikler herhangi başarılı bir yöneticiyi veya idareciyi etkin bir lider yapabilir. Fakat bu niteliklerin bir tek kişide toplanmasında oldukça güçtür. Yani kişi bu özelliklerden ne kadarına sahipse başarısı da o ölçüde etkin ve fazla olacaktır (Donuk, 2007).

2.2 Liderliğin Önemi

Yaşadığımız hayatta hızlı değişim ve gelişim de gençler oldukça etkilenmektedir. Bununla birlikte kendi öz değerlerini araltırmakta ve keşfetmekte hatta kendilerini yönetmekte zorlanmaktadırlar. Bu tür sorunları atalatabilmek adına gençleri daha çeşitli beceriler ile geleceğe hazırlanmak daha da önemli hale gelmiştir. Böylelikle gençlerde liderlik kriterlerini belirlemek ve liderlik kapasitesi oluşturmanın önemli olduğu söylenilebilir.

Gelişen dünya şartlarının gelişmesiyle birlikte toplumun liderlik anlayışının değişmesinden dolayı liderlik özelliği gösteren bireylerin bu açıdan liderlerin görevleri önemlidir. Üst düzey yönetici bireylerden beklenen sorumlulukları en iyi şekilde uygulayabilme ve yerine getirebilmesi liderlik özelliklerine sahip olmaları ile beraber doğru orantılıdır. Bu da daha iyi bir üst düzey yönetici olabilmek için aynı zamanda liderlik özelliklerine de sahip olunması gerekmektedir (Büyüyük, 2004).

2.3 Liderlik İle İlgili Kuramlar:

2.4 Liderliğin Özellik Kuramı:

Liderlik kuramlarından ilki özellik kuramıdır. Kuram Büyük adam(greatman)” kuramı olarak da bilinir ve 1900-1929 yılları arasında popüler olmuştur. Örneğin 1927 yılında Stewart liderliği “yol gösterecek, itaat, saygı, sadakat ve işbirliği sağlayacak etki yapma yeteneği” olarak tanımlanırken, 1928 yılında Schenk “doğrudan ya da ima yoluyla tehditten çok, istek ve inandırmakla insanları yönetmek” olarak tanımlamaktadır (Can, 2002).

Bu kurama göre etkin liderler aynı ortak özellikleri paylaşırlar. Liderler, doğuştan liderlik özellikleriyle doğarlar (Tiryaki, 2000).

2.5 Liderliğin Davranış Kuramı

Bu teorinin özü , liderlerin etkin ve başarılı yapmasının temelinde liderin özelliğinden daha çok lideri lider yapan davranışları sergilerken gösterdiği hareketler olduğudur. Liderlerin çevresiyle iletişimi astını ve üstünü tanıması ve bunları etkili bir iletişim kurması son derece önemlidir ve misyon dahilindeki planları gerçekleştirebilme, tasarlayabilme yeteneklerde ön plandadır bir diğer ifadeyle amaçlara ulaşmak için ona yön veren faktörler denilebilir (Dindar, 2001).

2.6 Liderliğin Durumsallık Kuramı

Liderliğin durumsal kuramında, liderin gösterici davranışlarına dönük yaptırımlar uygulaması ve destekleyici olarak aktif katılım sağlayan başarıya dönük olduğu söylenilebilir (Tiryaki, 2000).

Liderin özelliklerinden çok liderlik bireyin yaptığı etkinlikleri ve bu etkinliklerin sonuçlarını topluluk tarafından kabul edilmesi beğenilmesiyle meydana gelir ve süreklilik kazanır. Şüphesiz liderlerin bireysel özelliklerini ve faaliyetlerine de etki edecektir. Fakat liderlerinin faaliyetlerine etki eden şekillendiren farklı pek çok durumsal faktörleri de gözden uzakta olmaması gerekmektedir (Eren, 2001).

2.7 Etkili Liderlik

Etkili liderlik becerileri, Ülker'e (1997) göre, misyon ve vizyon dahilinde daha etkili bir iletişim kendisindeki yetkileri devretme ve kendini çevreye anlatma yetenekleri olarak tanımlanmıştır. Başarılı liderlerin amaçlarına ulaşmada farklı süreçler kullandıklarını, ancak başarılı pek çok liderin ortak birkaç beceriyi beraber kullandıkları belirtilmektedir ve bu beceriler davranışsal olup öğrenilebilmektedir (Çelebi, 2002).

Etkili liderlik için dört niteliğin gerekli olduğu söylenebilir; zeka, sosyal türden olgunluk, içsel motivasyon ve başarı arzusu.

Liderlik, bir işi başkalarına sevdirek yapmaktır. Mükemmel liderlikte takipçilerin lidere uymasını sağlayan maddi müeyyideler yoktur. İzleyiciler sırf sevdiklerinden ve ortamla ilgili onaylamış oldukları normlara sahip olduğundan dolayı lideri destekler. Bu da lider adayı bireylerin ideal özelliklere sahip olmasını gerektirmektedir. Bu özellikler;

a- Kavramsal öğrenme becerisi; bireyin belleğine almış olduğu bilgiyi mevcut durumla değerlendirerek yeni birtakım sonuç ve bulgulara ulaşma şeklindeki öğrenmedir.

b- Sosyal öğrenme becerisi; farklı sosyal rolleri tanımlayabilme becerisi olarak da adlandırılan sosyal öğrenme becerisinin birinci şekli taklit olup hayatta en çok rastlanan öğrenme yoludur. İkincisi ise modellemedir. Bu öğrenmede model alınan kimsenin sadece davranışları değil aynı zamanda bazı tutumları da örnek alınır.

c- İletişim becerisi; bireyin kendisini ifade edebilmesi ve başka bireylerle uyum içerisinde yaşayabilmesi açısından en önemli özelliklerinden birisidir. Başarısız liderlerin genelde en çok tenkit edilen yönü astlarıyla iletişim kuramamaları olduğu gibi başarılı liderlerin en önemli özelliklerinden biri de iletişim becerisidir.

d- Beşeri ilişkiler becerisi; yaşadığı ortamdaki diğer insanlarla uyum içinde yaşayabilme becerisidir. Özellikle organizasyonun alt kademelerinde insanlarla devamlı iletişim içinde bulunan kademelerdeki bireyler için önemlidir.

e- Analitik beceri; ferdin karşılaştığı sorunlarını çözmede değişik mantıklı çözüm üretebilme ve bilimsel metotlarla problem çözebilme becerisidir. Bu beceri özellikle çevresel belirsizlik ortamlarında stratejik karar verme durumunda olan liderlerin sahip olması gereken bir özelliktir (Dindar, 2001).

f- karar verme becerisi: Karar verme, insan hayatındaki en önemli yeteneklerden birisi olup bilişsel bir süreci oluşturmaktadır. Karar verme irade, bilinç, düşünce ve zihin gibi özellikleri taşıyan insana özgü bir yetenektir. Bireyin gösterdiği bilinçli veya bilinçsiz bütün davranışları bir karar verme işlemi olarak kabul edilir. Verilen kararların yerinde ve uygun olması bireyin hayatında olumlu değişim ve gelişmeleri sağlarken, yanlış yapılmış seçimler hayatlarını negatif şekilde etkiler. her geçen gün daha kompleks bir hal alan sosyal ilişkiler ile birlikte kişiler devamlı seçenek ve sorunlarla karşılaşmakta ve kendisi için doğru ve uygun kararı almak için çabalamak zorunda kalmaktadır (Çoban ve Hamamcı, 2006).

2.8 Liderlik Tarzları

Liderlik konusunda yapılan araştırmalar ve ortaya atılan yaklaşımlar sonucunda çok sayıda liderlik modelinden bahsedilmektedir. Bu başlık altında söz konusu liderlik modelleri yer almaktadır.

2.8.1 Otokratik Liderlik

Otokratik liderlik anlayışında yetkiler ve sorumlulukların tamamı liderde toplanmıştır ve bütün kararları o verir. Otokratik liderler verdikleri kararlara ve emirlere kayıtsız şartsız uyulmasını isterler. Bu tür liderlerin hakim olduğu yönetimde astların özellikle amaç, plan, politika gibi konularda ve yönetimde kararlara katılma hakları bulunmaz. Otokratik lider modelinin bulunduğu örgütlerde motivasyon unsuru olarak ödüllendirme, cezalandırma ve yasal zorunluluklar kullanımı tercih edilir. Hızlı karar verilmesi gereken durumlarda, kriz zamanlarında ve çalışanın hemen harekete geçmesi gibi bazı gerekli durumlarda bu tür liderlik modelinin kullanılması olumlu

görülmektedir. Fakat astların sürekli baskı altında tutulması, ihtiyaç, istek, fikir ve beklentilerinin dikkate alınmaması, çalışanın işe karşı olan bağlılık ve tatmin gibi duygularında azalmaya ve hatta örgütüne ve yönetime karşı olumsuz duygular geliştirmesine yol açabilmektedir (Eren, 2003).

2.8.2 Demokratik Liderlik

Bu liderlik tarzında yönetim, kararlara katılım ve sorumluluk tek elde toplanmaz. Amaç, plan ve politikaların belirlenmesinde, alınan kararların karşılığı ve sorumlulukların paylaşımında astlara da danışılır, onların fikirleri alınır ve katılım konusunda cesaretlendirilirler. Demokratik lider modelinde çalışanların motive edilmesinde liderler onlara ilgilerini gösterirler ve uzmanlık güçlerini kullanırlar. Bu tür yönetimin hakim olduğu örgütlerde çalışanlar kendilerine ve fikirlerine değer verildiğini bildiklerinde örgüte olan güven ve bağlılıkları artacaktır. Bunun da verimliliklerini arttıracığı düşünülmektedir. Ancak acil karar alınması gereken durumlarda, işlerin hızlandırılmasına ihtiyaç duyulduğunda ve astların lidere göre baskın izleniminin oluşabileceği gibi olumsuz durumlar ortaya çıkabileceği için bu yönetim tarzında da dikkatli olunması gerekmektedir (Eren, 2001)

2.8.3 Tam Serbesti Taniyan Liderlik

Bu liderlik tarzında güç, sorumluluk, yetki ve otoriteden kaçınılmaktadır. Astları kendi haline bırakırlar, kendi kendilerini idare etmelerini ve kontrol etmelerini beklerler. Bu tür yönetim modelinde çalışanlara ulaşılması istenen hedef gösterilir ve sonrasında onlar bu hedefe ulaşma konusunda tamamen serbest bırakılırlar. Çalışanların özgüvenlerinin artırılması, işi yaparak, araştırarak ve farklı yollar deneyerek öğrenmeleri, kendilerini baskı altında hissetmemeleri bu liderlik modelinin olumlu yönleri iken daha çok bilgili, eğitilmiş, tecrübeli ve sorumluluk sahibi kişiler üzerinde etkili olabileceği bunun aksine bilgi ve deneyimi az, sorumluluk duygusu yüksek olmayanlar üzerinde etkisinin az olabilecek hatta riskler oluşabilecektir. Bunun akabinde grup ve örgütte kontrolsüzlüğün yaratabileceği karmaşa ve kaos durumlarının ortaya çıkması da muhtemeldir (Şahin, Temizel ve Örseli, 2004).

2.8.4 Karizmatik Liderlik

Liderin sergilediği davranışların izleyenler tarafından kahramanca ve olağanüstü şekilde nitelendirilmesine dayanır. Karizmatik liderler çalışanlarını peşinden sorgusuz sualsiz sürükleyebilme becerisine sahiptir. Peşindeki insanları heyecandırma ve örnek olma gibi özellikleri ile bunu gerçekleştirebilirler. Fakat liderin kusursuz kabul edilmesi, hatalarının görmezden gelinmesi, kişisel görüşlerini de çalışanlarına aktarması gibi eleştiriler bu liderlik özelliklerine yapılan başlıca eleştirilerdir (Akgemci, 2008).

2.8.5 Dönüşümcü Liderlik

Dönüşümcü liderlik modeli dört boyutta ele alınmaktadır. İlk boyut olan karizma, başka bir deyişle idealleştirilmiş etki; kendisini takip edenlerde saygı, değer ve gurur hissi meydana getirir. Takipçileri liderin olağanüstü yetilere sahip, güçlü ve sabırlı olduğuna inanırlar. Böylece oluşturdukları bu etki takipçileri tarafından önemsenmelerini sağlar. Dönüşümcü liderler, takipçilerinin üzerinde bıraktıkları imaj sayesinde onların üzerinde farklı bir etki bırakırlar. Dönüşümcü liderliğin ikinci boyutu entelektüel uyarım, bilişsel olarak hareketlendirme olarak da ifade edilmektedir. Entelektüel uyarım sayesinde dönüşümcü liderler takipçilerinin problem çözme, mantık ve zeka becerilerini ödüllendirir ve girişimde bulunmaları için takipçilerini teşvik ederler. Bir diğer dönüşümcü liderlik bileşeni ise bireysel etkidir. Dönüşümcü liderler takipçilerinin kendi potansiyellerini ve yeteneklerini fark etmelerini sağlarlar. Onlara ilham vererek kendilerine olan güvenlerini güçlendirirler. Bu boyut ile birlikte dönüşümcü liderler takipçilerinin bireysel gelişimi açısından onlara danışman olur ve iç dünyalarına girerek onlara destek verir. Dönüşümcü liderliğin son bileşeni ise ilham vermedir. İlham verme ile kendisini izleyenlere ilham veren ve bu özelliği ile takipçiler üstünden köklü değişimler yapmakta ve bu şekilde kuruluşunda itibar ve önem görmektedir (Yılmaz, elik ve Ulukapı, 2013).

2.8.6 Stratejik Liderlik

Stratejik yönetim sürecinin yumuşak unsurları olan çalışan ile ilgili konuları stratejik liderlik, kurumsal kültür ve paylaşılan değerler, beşeri kaynaklar ve işletme yetenekleri şeklide gruplandırmak mümkündür (Ülgen ve Mirze, 2004). 1980' li

yıllarda çalışmalara girmeye başlayan stratejik liderlik kavramı, gelecek ile ilgili öngörülerde bulunabilme, bunun için gerekli stratejileri geliştirebilme ve bunu yönetme yeteneği şeklinde açıklanmaktadır. 14 Stratejik liderler çevrelerindeki belirsizlik ve kriz durumlarını değerlendirerek, örgütü geliştirmeye, ona bir yol çizmeye çalışırlar. Sadece kendi fikirleri ile meşgul değildirler, çevrelerindeki fikirleri ve olaylara bakış açılarını da değerlendirerek sürekli aktif ve öğrenen bir yapıya sahiptirler. Ekip çalışmasına önem verirler. Fakat bu tür liderler üst yönetim liderleri olarak kabul edilirler. Çünkü üst yöneticilerin rolleri ve davranışları orta kademe yöneticilerden farklıdır (Bryman, 1986).

2.8.7 Vizyoner Liderlik

Vizyoner liderler; stratejik düşünebilen, büyük resmi görebilen, toplum mucitleridirler. Vizyoner liderlerin özelliklerinden başlıcalarını şu şekilde sıralamak mümkündür (Akdemir, 2008).

- Açık ve ilham verici bir vizyon oluşturmak,
- Saygın ve yetkilendirici ilişkiler oluşturmak,
- Eylemde yenilik ve cesaret oluşturmak.

2.9 Etkileşimci Liderlik

İşe yönelik olan etkileşimci liderler, örgütü harekete geçirir, astlarını ödüllendirir, verimliliklerini arttırmada onlara yardımcı olur, onların sadece iş ile ilgili değil sosyal ihtiyaçlarını da tatmin etmeye çabalarlar. Etkileşimci liderler örgüte bağlılık duyarlar ve çalışanların da örgütsel değer ve kurallara uyum sağlamasına yönelik hareket ederler. Etkileşimci liderlik modeli, örgütlerde bürokratik otoriteye ve biçimselliğe dayanır. Astlar, bu tür liderlik özelliğinde olan üstlerinin isteklerine göre davrandıkları sürece ücret, saygınlık gibi sonuçlar elde edebilirler. Ancak bu tür liderler, çalışanların yaratıcılık ve yenilikçilik yönleri ile çok az ilgilenirler (Karpuzoğlu, 2010).

3. ÖZGÜNLÜK

Kişinin gerçekten kim olduğu sorusuna verdiği yanıtlar kendisinin özgün bir varoluş deneyimine ilişkin içgörüsünü yansıtmaktadır. Özgün bir varoluş deneyimi felsefenin üzerinde tartışılan temel konularındandır. Özgün olma ya da özgün olmayan deneyim üzerine çeşitli önermeler ortaya konulmuştur. 2000'li yılların başından itibaren bu konuda psikoloji kendi ilke ve yöntemleri çerçevesinde çeşitli yaklaşımlar getirmiştir.

Özgünlük kişinin günlük yaşantısında doğru ve öz benliğini engellemeden ortaya koyması (Kernis ve Goldman, 2006) şeklinde tanımlanmıştır. Kernis ve Goldman (2006), özgünlüğü farkındalık, yansızlık, özgün davranış ve ilişkisel özgünlük olmak üzere birbiriyle ilişkili dört boyutta ele almışlardır: Farkındalık boyutu; kişinin, güduları, arzuları, hisleri ve benliğine ilişkin bilişler bağlamında bilgi sahibi olması ve bunlara güven duymasıdır. Yansızlık boyutu; kişinin benliğinin, duygularının ve içsel deneyimlerinin olumlu ve olumsuz yönlerine ilişkin nesnelliğini yansıtmaktadır. Özgün davranış boyutu; farkındalık ve yansızlık bileşenlerinin davranışsal dışavurumdur. İlişkisel özgünlük bileşeni ise yakın ilişkilerde açık, içten, doğru olmaya yönelik değeri ve bunlar için mücadele etmeyi içermektedir. Özgünlüğün ele alınan işevuruk tanımının yanında farklı bakış açılarıyla kavramsallaştırması yapılmıştır. Bunlardan birisi de Üçlü Özgünlük Modelidir (Wood, Linley, Maltby, Balioussis ve Joseph, 2008).

Üçlü Özgünlük Modeli, İnsancı Psikolojinin temel sayılıtlarına dayanmaktadır. Model; özgün yaşam, dışsal etkiyi kabul ve yabancılaşma bileşenlerini içermektedir. Üçlü özgünlük modelinin geliştirilmesinde temel alınan İnsancı Kuramda özgünlük; gerçek, farkında olunan ve ifade edilen benlikler arasındaki farka/ örtüşmeye işaret eden önemli bir yapı olarak ele alınmıştır (Barnett ve Deutsch, 2016). Daha kapsamlı bir bakışla özgünlük içtenliğin niteliğini, davranış, duygu ve ortaya konulan niyetlerde tutarlığı, deneyime açıklığı, öz farkındalığı ve bir birey olarak tüm potansiyelini gerçekleştirilmeye olan inancı yansıtmaktadır (Medlock, 2012).

3.1 Özgünlüğün felsefi temelleri

Yaşamak hiçbir zaman kolay değildir kuşkusuz. Birçok nedenden yaşamın buyurduklarını yapar dururuz, bu nedenlerin birincisi de alışkanlıktır(Camus, 2011). Kişinin sonlu ve özgür olması ve sorumlu olduğu gerçeğiyle yüzleşmesi durumu felsefi açıdan özgünlüğün kavramsallaştırılmasında temel dayanak noktasıdır. Çünkü varoluşsal felsefeye göre kişinin dünyayı yorumlayış biçimi sonucunda elde ettiği verileri doğrulayan bir durum ya da salt bir doğru, bir kesinlik söz konusu değildir (Cole, 2016). Dolayısıyla söz konusu olan öznellik ve belirsizliktir. Oluşan belirsizlik durumunda kişinin temel önsel kabulü özgürlük ve sorumluluk ilişkisidir. Böylece, kişi davranışlarının sorumluluğunu almak ve Sartre'nin ifadesiyle özgürlüğüne mahkûm olmak durumundadır. Kişinin özgür olması varsayımı özgünlüğün kavramsallaştırılmasında merkezi noktadır

Özgünlük ilk olarak varoluşçu felsefede Heidegger'in yazılarında bütünleşme, yoğunluk, açıklık, tutarlık ve dürüstlük özelliklerinin şekillendirdiği ideal bir yaşam yolu olarak tanımlanmıştır (Guignon, 2008). Heidegger'e göre özgünlük oluş ya da sonuç olmanın ötesinde bir olma sürecidir. İdeal yaşam biçimini betimleyen olma süreci açısından özgürlük sorumluluk dengesi düşünüldüğünde öncelikle kişinin kendisine karşı dürüst ve açık olması gerekmektedir.

Özgün işlevsellik kişinin öz benliğini nesnel olarak bilmeye ve kabul etmeye yönelik isteğini ve kapasitesini göstermektedir (Kernis ve Goldman, 2006). Tanımdan da anlaşılacağı gibi varoluş sürecinde, kişinin benliğini içsel ve dışsal otoritelerin buyurganlıklarından özgürleştirmesi gerekmektedir. Bunun için de kişi gerçek benliğini tanımaya ve oluşturmaya yönelik çaba göstermelidir.

3.2 Özgünlüğün psikolojik temelleri

Çağımızda tümüyle kurgulanmış, çok iyi organize edilmiş süregelen bir sosyal yapının içerisine doğduğumuz ifade edilmektedir (Martens, 2007). Kurgulanmış bu örüntü içerisinde özgün bir şekilde kişinin kendisini tanıması güçleşmektedir. Bunun yanında, özgün bir duruş için kişinin toplumsal normlara uymak yerine kendi ideal benliğinin normlarına uyması gerektiği belirtilmiştir. Günümüzde ise iletişim araçları ile popüler kültür ideal normlar üretmektedir.

Popüler kültür ve geleneksel normatif yaklaşımlar yerine kişinin gerçek benliğini tanıması, bu benliği ile oluşturduğu normları temel alması gerekmektedir. İdeal benliğin normlarına uymamak ise bir anlamda benliğe yabancılaşma ve özgünlükten uzaklaşmadır. Burada neyin özgün olduğuna kişinin nasıl karar verdiği sorusu sorulabilir. Bu soruya ilişkin ortaya konulan güncel yanıtlardan birisi ahlakıdır.

3.3 Özgünlük ve kişinin gelişim süreci

Ebeveynlerle kurulan ilişki, sosyalleşme deneyimi ve kültürlenme süreci özgünlüğün gelişiminde önemlidir. Özgün benliğin gelişme olanağı öncelikle sosyal etkileşimin koşullu ya da koşulsuz oluşması tarafından belirlenmektedir (Ford, 1991). Kişi kendisine yönelik davranışların özgünlüğünü ve kendisinden beklenen davranış örüntülerini küçük yaşlarda keşfetmeye başlamaktadır. Yürütülen bir araştırmada on dokuz aylık bebeklerin kendilerine yönelik özgün olan ya da olmayan duygusal ilişkileri ayırdıkları ve ona göre tepki verdikleri ortaya konulmuştur. Bu bulgudan yola çıkarak araştırmacılar bebeklerin kendileriyle kurulan duygusal iletişimin edilgen birer alıcısı olmadıkları çıkarımını yapmışlardır. Bakıcı ile kurulan ilişkide bebeğin, tepkiler ile özerk olma anlayışı tanınabilir ya da geleneklere, kültüre aşırı bağlanarak bebeğin davranışları anlamlandırılır (Adams, 2006).

Yetişkinlikte de özgünlük bağlanma ve duygulanım süreçlerine aracılık edebilmektedir (Stevens, 2017). Benzer şekilde özgün ya da özgün olmama davranışları ve bağlanma ilişkisi söz konusudur. Örneğin güvensiz bağlanma ve dürüst olmayan davranışlar ilişkisine dikkat çekilmiştir. Bağlanma konusunda yürütülen bir araştırmada ilişkilerde özgünlük ile romantik eşe bağlanma ve romantik eşe gösterilen özen ilişkisi ortaya konulmuştur. Özgünlük, ilişkilerin gelişmesinde ve kişinin gelişim sürecinin farklı dönemlerinde uyumlu yapılar açısından önemlidir.

İlk ilişkilerin özgünlük için kritik olmasının temel nedeni, ilişkilere yönelik şemaların oluşmasıdır. Kişi ilişkilerinde değerli ötekiler olarak gördüğü kimseleri zihinsel izleyiciler olarak benliğine dâhil edebilmekte (Andersen ve Chen, 2002) ve davranışlarında zihinsel bir izleyici kitlesinin bakış açısını referans alabilmektedir. Bu nedenle ilişkisel benliğin sosyal ve bilişsel boyutta oluşumu kişinin özgün olma/ olmama deneyimini anlamlandırmasını da biçimlendirebilmektedir. Sonuç olarak özgünlük 31 rekabet, sosyal uyum gibi olgulara yönelik kültürel etkenlerin oluşturduğu

bireysel farklılıkların ötesinde temel ilişkisel ve gelişimsel benlik yönelimleri ile bağlantılıdır (İmamoğlu, Selçuk ve Günaydın 2011). Bu yönüyle özgünlük birçok kültür için ilişkilerde önemli bir olgudur.

4. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırma; kapsam ve yöntemin belirlenmesi, araştırmaya dair verilerin toplanması, alan incelemesi ve anket formu uygulanacak şekilde betimsel olarak araştırılmıştır. Üniversitelerin Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Ve Spor Bilimleri Fakültelerinde rekreasyon bölümünde öğrenim gören öğrencilerle sınırlıdır.

4.1 Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini spor bilimleri fakültelerinde ve beden eğitimi spor yüksek okulunda öğrenim gören rekreasyon bölümü öğrencileri olup örneklem ise Selçuk Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi Rekreasyon bölümünde öğrenim görmekte olan bireylerden meydana gelmektedir. Anket formu örneklem olarak alınan bu altı üniversitenin Rekreasyon bölümünde öğrenim görmekte olan 185 kadın 216 erkek olmak üzere toplam 401 kişiye uygulanmıştır.

4.2 Veri Toplama Araçları

Çalışma da öğrencilerin liderlik düzeylerini ölçebilmek için Gençlik Liderlik Özellikleri ölçeği kullanılmış olup özgünlükleri içinse özgünlük ölçeği kullanılmıştır. Demografik özellikler ile ilgili veriler elde etmek amacıyla da kişisel bilgi formuna yer verilmiştir.

4.3 Kişisel Bilgi Formu

Bilgi formunda 4 soruya yer verilmiştir; Cinsiyet, aktif spor yapma durumu, sınıf düzeyi ve yaş gibi sorulardan oluşmaktadır.

4.4 Gençlik Liderlik Özellikleri Ölçeği (GLÖÖ)

Veri toplama aracının bu bölümünde Gençlik Liderlik Özellikleri Ölçeği kullanılmıştır. Cansoy ve Turan (2016) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek , Mücadele İsteği ve Hedef Koyma, İletişim Kurabilmek, Grup Becerileri, Güven Duyma ve Güvenilir Olma, Karar verme Becerileri, Problem Çözme Becerileri, Sorumluluk olmak üzere 7 alt boyut toplam 40 maddeden oluşmaktadır. Katılımcıların liderlik özelliklerine yönelik tutumları 5'li likert tipi ölçek üzerinden değerlendirilmekte olup

ifadeler: Hiçbir Zaman- Nadiren- Ara sıra -Sıklıkla -Her zaman şeklinde cevaplanmaktadır. Ortaöğretim öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerini belirlemeye yönelik çalışmada ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu belirtilmiştir. Buna göre ölçeğin iç tutarlılık katsayısı Cronbach Alpha değeri 0,95 olarak bulunmuştur..

4.5 Özgünlük Ölçeği (ÖÖ)

Katılımcıların özgünlüğünü ortaya koymak amacıyla Kernis ve Goldman (2006) tarafından geliştirilen Türk kültürüne uyarlaması Aydoğan ve diğ., (2011) tarafından yapılan Özgünlük (Authenticity) Ölçeği kullanılmıştır. Çalışma kapsamında Türkçe'ye uyarlanan ölçek farkındalık, yansızlık, davranışsal, ilişkisel uyum olmak üzere 4 alt boyut 39 maddeden oluşmaktadır.. Katılımcıların özgünlük seviyelerine dönük tutumları 5 'li likert tipi ölçek üzerinden değerlendirilmekte olup ifadeler: Hiç katılmıyorum- Katılmıyorum- Kararsızım -Katılıyorum -Tamamen Katılıyorum şeklinde yanıtlanmaktadır. Çalışmada ölçeğin Cronbach Alfa değeri 0.86 olarak hesaplanmıştır. 315 üniversite öğrencisi üzerinde test edilen yapı geçerliliği doğrulayıcı faktör analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir ve önerilen dört faktörlü yapının kültürel olarak geçerliliği ortaya konulmuştur.

4.6 Verilerin Toplanması ve Analizi

Üniversitelerin Spor Bilimleri Fakültesi ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokul yetkilileriyle görüşüldükten sonra anket araştırmacı eşliğinde Selçuk Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi ve Adnan Menderes üniversitelerinin rekreasyon bölümü öğrencileri tarafından yanıtlanmıştır.

Elde edilen verilerin analizinde varyans ve homojenlikleri test edilmiş, homojen oldukları belirlenen veriler için; ikili karşılaştırmalarda Independent t testi, çoklu karşılaştırmalarda One Vay Anova ve farklılık kaynağının belirlenmesinde Tukey HSD testi kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde ve yorumlarda, $p < 0,05$ anlamlılık düzeyi dikkate alınmıştır. Gençlik Liderlik Özellikleri Ölçeği için 0,95, Özgünlük ölçeği için ise Cronbach Alfa değeri 0.85 olarak tespit edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1. Öğrencilerin cinsiyet faktörüne bağlı liderlik boyutları arasındaki değişimler

Cinsiyet	n	Mücadele		İletişim		Grup		Güven		Karar		Problem		Sorumluluk		Genel	
		x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss
Kadın	185	4,04	0,78	3,99	0,72	4,22	0,73	4,3	0,65	4,23	0,76	4,16	0,81	4,2	0,76	4,15	0,59
Erkek	216	4,06	0,72	3,91	0,75	4,12	0,72	4,2	0,71	4,17	0,8	4,23	0,7	4,18	0,68	4,11	0,58
Toplam	401	4,05	0,75	3,95	0,74	4,16	0,73	4,25	0,68	4,2	0,78	4,2	0,75	4,19	0,71	4,13	0,59
t			-0,367		1,082		1,339		1,461		0,706		-0,869		0,282		0,725
p			0,712		0,278		0,181		0,142		0,479		0,38		0,776		0,468

Tablo 1 incelendiğinde GLÖÖ göre mücadele, iletişim, grup becerisi, güven duyma, karar verme, problem durumu, ve sorumluluk alt boyutlarında cinsiyete bağlı olarak istatistiki bir değişim gözlenmemiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin cinsiyet faktörüne bağlı özgünlük boyutları arasındaki değişimler

Cinsiyet	n	Farkındalık		Yansızlık		Davranış		İlişkisel		Genel	
		x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss
Kadın	185	3,51	0,54	2,76	0,91	3,42	0,47	3,68	0,54	3,46	0,44
Erkek	216	3,44	0,49	2,61	0,85	3,28	0,40	3,58	0,47	3,35	0,38
Toplam	401	3,47	0,51	2,68	0,88	3,34	0,44	3,63	0,51	3,40	0,41
t			1,203		1,781		3,136		1,894		2,533
p			,226		,074		,002*		,056		,011*

*Gruplar arası anlamlı farklılık ($p < 0.05$).

Tablo.2 incelendiğinde, Farkındalık, Yansızlık, İlişkisel ve Genel boyut ortalama değerlerinde istatistiki bir değişim gözlenmezken; Davranış boyutunda Kadınlara ait ortalama değer erkekler için ortalama değerden istatistiki anlamda yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Tablo.3 Öğrencilerin sporculuk faktörüne bağlı liderlik boyutları arasındaki değişimler

Sporculuk	n	Mücadele		İletişim		Grup		Güven		Karar		Problem		Sorumluluk		Genel	
		x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss
Sporcu	249	4,17	0,72	4,07	0,73	4,28	0,7	4,33	0,65	4,31	0,74	4,3	0,71	4,26	0,69	4,23	0,55
Sedanter	152	3,85	0,76	3,75	0,71	3,97	0,72	4,11	0,72	4,01	0,82	4,02	0,79	4,07	0,73	3,95	0,6
t		4,289		4,342		4,153		3,076		3,612		3,549		2,548		4,686	
p		,000 *		,000 *		,000 *		,002 *		,000 *		,000 *		,010 *		,000 *	

* Gruplar arası anlamlı farklılık ($p<0.05$).

Tablo.3 incelendiğinde öğrencilerin aktif sporculuk durumuna göre liderlik ölçeğinin mücadele, iletişim, grup, güven, karar verme, problem durumu ve sorumluluk alt boyutlarında istatistiki olarak anlamlı bir değişim gözlenmiştir. ($p<0.05$).

Tablo.4 Öğrencilerin sporculuk faktörüne bağlı özgünlük boyutları arasındaki değişimler

Sporculuk	n	Farkındalık		Yansızlık		Davranış		İlişkisel		Genel	
		x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss
Sporcu	249	3,54	0,52	2,67	0,94	3,38	0,45	3,69	0,52	3,45	0,43
Sedanter	152	3,37	0,49	2,7	0,76	3,28	0,42	3,52	0,47	3,32	0,37
t		3,256		-0,291		2,103		3,403		3,146	
p		,001 *		0,759		,033 *		,001 *		,001 *	

* Gruplar arası anlamlı farklılık ($p<0.05$).

Tablo.4 incelendiğinde öğrencilerin aktif sporculuk durumuna göre özgünlük ölçeğinin farkındalık, davranış, ilişkisel ve genel boyutunda istatistiki değişim gözlenirken yansızlık alt boyutunda istatistiki olarak anlamlı bir değişim gözlenmemiştir ($p<0.05$).

Tablo.5 Öğrencilerin sınıf düzeyinde liderlik boyutlarına bağlı değişimler

Sınıf	n	Mücadele		İletişim		Grup		Güven		Karar		Problem		Sorumluluk		Genel	
		x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss
1.Sınıf	143	4,00	0,76	3,86	0,78	4,09	0,82	4,18	0,77	4,15	0,79	4,15	0,74	4,14	0,72	4,07	0,62
2.Sınıf	96	4,03	0,81	3,94	0,78	4,15	0,74	4,21	0,72	4,14	0,86	4,08	0,86	4,09	0,79	4,08	0,61
3.Sınıf	73	4,14	0,66	4,05	0,63	4,22	0,66	4,38	0,45	4,30	0,71	4,28	0,68	4,25	0,68	4,22	0,52
4.Sınıf	89	4,08	0,75	4,01	0,69	4,26	0,58	4,29	0,64	4,26	0,74	4,33	0,68	4,33	0,61	4,21	0,55
F		,622		1,367		1,147		1,637		,961		2,137		2,354		1,810	
P		,601		,252		,330		,180		,411		,095		,072		,145	

Tablo.5 incelendiğinde öğrencilerin aktif sporculuk durumuna göre liderlik ölçeğinin mücadele, iletişim, grup, güven, karar verme , problem durumu ve sorumluluk alt boyutlarında sınıf düzeyinde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olmadığı saptandı.

Tablo.6 Öğrencilerin sınıf düzeyinde özgünlük boyutları arasındaki değişimler

Sınıf	n	Farkındalık		Yansızlık		Davranış		İlişkisel		Genel	
		x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss
1.Sınıf	143	3,49	0,53	2,76	0,88	3,36	0,45	3,65	0,51	3,43	0,42
2.Sınıf	96	3,51	0,51	2,66	0,86	3,41	0,4	3,64	0,51	3,43	0,4
3.Sınıf	73	3,45	0,54	2,69	0,93	3,3	0,44	3,64	0,53	3,39	0,43
4.Sınıf	89	3,42	0,48	2,56	0,85	3,26	0,46	3,56	0,49	3,33	0,39
F		0,543		1,02		2,075		0,636		1,32	
p		0,653		0,384		0,103		0,592		0,268	

Tablo.6 incelendiğinde Öğrencilerin sınıf düzeyinde özgünlüğün farkındalık, yansızlık, davranış, ilişkisel ve genel olarak alt boyutlarında değişimlerin farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Tablo.7 öğrencilerin yaş faktörünün liderlik boyutlarına bağlı değişimleri

Yaş	n	Mücadele		İletişim		Grup		Güven		Karar		Problem		Sorumluluk		Genel	
		x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	X	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss
18-21	202	4,08	0,72	3,97	0,72	4,28	0,65 ^a	4,33	0,61	4,24	0,8	4,28	0,7	4,23	0,69	4,19	0,55
22-25	121	4,03	0,75	3,89	0,74	4,09	0,77 ^{ab}	4,18	0,77	4,2	0,72	4,13	0,79	4,13	0,76	4,08	0,62
26 ve Üzeri	78	3,99	0,83	3,97	0,78	3,99	0,78 ^b	4,14	0,7	4,07	0,85	4,09	0,79	4,17	0,69	4,05	0,62
F		0,46		0,523		5,437		2,869		1,256		2,437		0,675		2,145	
P		0,631		0,593		,005*		0,058		0,286		0,089		0,51		0,118	

* Gruplar arası anlamlı farklılık ($p < 0.05$). ^{a,b}= Aynı sütundaki alfabetik üst simgeler ayrı harfi taşıyor ise gruplar arasında farkın anlamlılığını ifade eder

Tablo.7 incelendiğinde öğrencilerin yaş faktörüne bağlı liderlik ölçeğinin mücadele, iletişim, güven, karar verme, problem durumu, sorumluluk ve genel olarak istatistiki değişim gözlenmezken; grup alt boyutunda 18-21 yaş grubunun 26 ve üzeri yaş grubuna oranla grup becerileri alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir. ($p < 0.05$).

Tablo.8 Öğrencilerin yaş faktörüne bağlı özgünlük boyutlarına bağlı değişimleri

Yaş	n	Farkındalık		Yansızlık		Davranış		İlişkisel		Genel	
		x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss	x	Ss
18-21	202	3,56	0,53 ^a	2,81	0,87 ^a	3,39	0,47 ^a	3,73	0,52 ^a	3,48	0,43 ^a
22-25	121	3,42	0,51 ^b	2,64	0,89 ^{ab}	3,32	0,42 ^{ab}	3,53	0,51 ^b	3,35	0,40 ^{ab}
26 ve Üzeri	78	3,33	0,45 ^b	2,41	0,84 ^b	3,25	0,36 ^b	3,52	0,41 ^b	3,27	0,34 ^b
F		6,731		6,173		3,087		8,193		9,298	
p		,001*		,002*		,047*		,000*		,000*	

* Gruplar arası anlamlı farklılık ($p < 0.05$). ^{a,b}= Aynı sütundaki alfabetik üst simgeler ayrı harfi taşıyor ise gruplar arasında farkın anlamlılığını ifade eder

Tablo.8 incelendiğinde 18-21 yaş grubunun özgünlük ölçeğinin farkındalık, yansızlık, davranış, ilişkisel ve genel alt boyutunun 22-25 ve 26 ve üzeri yaş gruplarında istatistiki olarak anlamlılık tespit edilmiştir. ($p < 0.05$).

Tablo.9 Öğrencilerin Korelasyon Değişim Tablosu

Correlations

		Liderlik	Özgünlük
Liderlik	PearsonCorrelation	1	,379**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	401	401
Özgünlük	PearsonCorrelation	,379**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	401	401

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Tablo.9 incelendiğinde öğrencilerin liderlik tarzları sergileme düzeyleri arttıkça özgünlük düzeylerinin arttığını ve birbirlerini pozitif yönde etkilediği tespit edildi.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada rekreasyon bölümü öğrencilerinin liderlik özelliklerinin ve özgünlük düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu bölümde, araştırmanın amacına göre, ulaşılan bulgular çerçevesinde tartışılmıştır. Araştırmada bulgulara dayalı yapılan tartışma, her bir alt amaç için ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

Çalışmamıza katılan rekreasyon bölümü öğrencilerinin ağırlıklı olarak liderlik ve özgünlük tarzını sergiledikleri gözlemlenmektedir. Diğer taraftan özgünlük tarzıda gençlik liderlik tarzına yakındır. Rekreasyon bölümü öğrencilerinin liderlik ve özgünlük düzeyleri arasında pozitif yönde bir ilişki vardır ($p<0,05$).

Özdenk (2015) tarafından, spor dalı ile ilgilenen ve ilgilenmeyen bireylerin üzerinde yapmış olduğu bir çalışmada cinsiyet üzerindeki liderlik alt boyutlarında çözümsel ve organize olma durumlarında herhangi bir anlamlı fark gözlemlenmeyerek, çalışmamızla paralellik göstermektedir. Farklı bir çalışmaya göre de Basoglu (2013) yaptığı çalışmada sportif rekreatif etkinliklere katılan lise öğrencilerinin dönüşümsel liderlik puanlarının diğer katılımcılara oranla daha yüksek çıktığını belirtmiştir. Bu çalışmamız ile paralellik göstermemesinin sebebini, örneklem grubunun farklılığına bağlayabiliriz.

Cinsiyete göre liderlik özelliklerinin farklılaşma tartışması devam etmektedir . Bu tartışmalar cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığı yönündedir (Appelbaum ve diğ 2003). Genelde cinsiyete göre liderlik ile ilgili yapılan tartışmaların, gençlik düzeyinde daha az yapıldığı görülmektedir. Yapılan tartışmalar yöneticiler düzeyinde olduğundan, gençlerin cinsiyete göre liderlik algısı ve farklılaşması konusunda yapılan çalışmalara daha çok ihtiyaç duyulmaktadır.

Araştırmamızda özgünlük ve özgünlüğün yalnızca davranışsal alt boyutunda anlamlı farklılık gözlenmiştir. Demir (2017) mutluluk, özgünlük ve yaşamın anlamı üzerine yaptığı çalışmada özgünlük düzeyi ile özgünlüğün ilişkisel özgünlük, farkındalık ve özgün davranış alt boyutları cinsiyet açısından kadınlar lehine anlamlı düzeyde bir farklılaşma gösterirken, özgünlüğün yansızlık alt boyutu anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermediğini tespit edilmiştir. Yapılan farklı bir çalışmada ise (İmamoğlu ve diğ. 2011) kadınların erkeklere göre daha yüksek özgün davranış ve genel özgünlük rapor ettikleri görülmüştür. Araştırmamızda kadınların özgünlüğün

davranışsal boyutunun anlamlı görülmesi kadınların toplumsal hayatta aldığı rollerden kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Aktif olarak spor yapma değişkeni rekreasyon bölümü öğrencilerinin liderlik becerileri ve özgünlük düzeylerinde etkili bir değişkendir. Bu etki faal olarak spor yapan öğrenciler lehinedir. Literatür incelendiğinde spor yapan öğrencilerin sosyal beceri düzeylerinin yüksek olduğu sonucunu bulan ve çalışma sonucunu destekleyen çalışmalar mevcuttur (Çiriş, 2014; Çetin, 2009) bu araştırmaların yanı sıra spor yapma değişkeninin öğrencilerin sosyal beceri düzeylerinde etkili bir değişken olmadığı sonucu bulan (Güllü, 2017) çalışma da mevcuttur. farklı bir çalışmaya göre ise Garland ve Barry, yüksekokuldaki futbol oynayan sporcuların performansına lider davranışlarının ve kişilik özelliklerinin etkisini araştırmıştır. Garland ve Barry sporcuları asıl, yedek ve savaşçı olmalarını göz önünde bulundurup bunu performans ölçüsü olarak aldı. Kişilik özelliklerinin ve lider davranışlarını bir arada aldı ve bunun performans tahminine önemli şekilde katkısı olduğunu bulmuşlardır, gruba bağlı olan oyuncuların daha çok; açık fikirli, dışa donuk, duygusal dengesi olan ve antrenöründen algıladıkları daha fazla antrenman ve eğitimin, daha fazla pozitif geri bildirim yüksek performans seviyesiyle ilişkilendirilmiştir (Dierendonck 2011).Alan yazında yapılan araştırmalar sonucunda çalışmamızı destekleyen ve desteklemeyen çalışmalar mevcuttur bu farklılığın sebebini ise örneklem grubunun farklılığı ya da sosyal hayattaki yaşam tarzlarına bağlayabiliriz.

Araştırmamızda öğrencilerin aktif sporculuk durumuna göre özgünlük ve özgünlük alt boyutlarında istatistiki olarak anlamlı değişim gözlenmiştir. Alan yazında yapılan bir araştırmaya göre profesyonel futbolcularla yaptığı çalışma sonucunda; oynadıkları lig değişkeni açısından özgünlüğün alt boyutlarında rastlanan sonuçların istatistiksel anlamda anlamlı olduğunu bulmuştur Erdoğan (2014). Yine çalışmamıza paralel olarak Adiloğulları (2011) yaptığı araştırmada futbolcunun aldığı senelik ücreti uygun bulanların, bulmayanlara nazaran takıma daha fazla bağlı olduğunu ortaya koymuştur. Olgun ve arkadaşları (2010) hemşireler üzerine araştırmasında Öğrencilerin başarısının , öznel sorumluluk sahibi kişiler olmasıyla bağdaştırmışlardır. Bizde çalışmamızda aktif olarak spor faaliyetleri içerisinde bulunan rekreasyon bölümü öğrencilerinin daha özgün olduğu sonucuna varmaktayız .

Öğrencilerin sınıf düzeyinde liderlik boyutlarına bağlı istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olmadığı saptandı. Başdoğan ve diğ. (2002) sağlık meslek lisesi yöneticileri ve öğretmenlerinin liderlik davranışlarına yönelik algılarıyla cinsiyet durumları arasında anlamlı bir fark olmadığını tespit etmişlerdir. Yine, Manning (2002) üst düzey yöneticilerle gerçekleştirdiği araştırmasında cinsiyet ile liderlik tarzları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir. Yapılan bu araştırmalar çalışmamızı desteklerken Eagly ve Johnson (1990) liderlik davranışlarında cinsiyet konusunu ele alan 370 araştırmanın meta analitik analizini yaptıkları çalışmalarında, kadınların demokratik ve katılımcı liderlik tarzlarına erkeklerden daha fazla eğilimli olduklarını, otokratik ve buyurgan liderlik tarzlarını ise erkeklere göre daha az benimsediklerini ortaya koymuşlardır.

Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin sınıf düzeyinde özgünlük boyutları arasındaki değişimlerin farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Çalışmamıza paralel olarak Denктаş (2020)'de KOMEK, Halk Eğitim Merkezi ve Gençlik Merkezi kurslarına katılan bireyler üzerinde yaptığı araştırma da Serbest zaman etkinliklerine katılan bireylerin özgünlük benlik saygısı ve ciddi boş zaman perspektifleri arasındaki ilişkinin incelenmesi adlı çalışmasında, Özgünlük ölçeğinden elde edilen sonuçlara göre kadın ve erkek katılımcıların puanları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir. Demir (2017) mutluluk, özgünlük ve yaşamın anlamı üzerine yaptığı çalışmada özgünlük düzeyi ile özgünlüğün ilişkisel özgünlük, farkındalık ve özgün davranış alt boyutları cinsiyet açısından kadınlar lehine anlamlı düzeyde bir farklılaşma gösterirken, özgünlüğün yansızlık alt boyutu anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermediğini belirlemişlerdir. Literatürde ve çalışmamızda farklı sonuçların çıkması rekreasyon bölümü öğrencilerinin sosyal hayattaki rollerinden kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Öğrencilerin yaş faktörüne bağlı liderlik ve liderlik alt boyutunda 18-21 yaş grubunun 26 ve üzeri yaş grubuna oranla grup becerileri alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Literatür de yapılan çalışmalara bakıldığında Diener ve Seligman (2002), üniversite öğrencilerinin mutlu olanlarının daha iyi sosyal ilişkilere sahip olduklarını grup becerisinin yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Başka bir çalışmaya göre de Grupla çalışma becerilerine dair, kamu okullarındaki öğrencilerde daha yüksek olduğuna dair bulgu, Demir ve Duruhan ve Demir (2005) ilköğretim okullarında yaptığı

bir çalışmadaki, kamu okullarının daha fazla grupta çalışma zevki verdiğine dair çalışması ile benzerlik göstermektedir. Liderlik özelliklerinden alt boyutlar arasında anlamlı farklılığın bulunmamasının sebebini diğer boyutlara göre daha düşük bir düzeyde çıkmasında öğrencilerin ergenlik dönemi krizini başarıyla atlattadığı psikososyal gelişimlerden, öğrencilerin çok mutlu olmamaları, kendine güven düzeylerinin düşük olması, bazı demografik ve sosyoekonomik değişkenlerin etkili olduğu söylenilebilir.

Bu bilgiler ışığından hareketle 18-21 yaş grubundaki rekreasyon bölümü ğrencilerinin bu yaşlarda sosyalliğe daha fazla önem vermeleri arkadaşlık ilişkilerinin daha önemli hale gelmesi kendisini bir gruba ait hissederek sorumluluklar alması yaşa bağlı olarak güven duyma ve güvenilir olma özelliklerindeki değişimin olduğu ileri sürülebilir.

Bulgulara göre 18-21 yaş grubunun 22-25 ve 26 ve üzeri yaş grubunun özgünlük alt boyutlarının tamamında istatistiki olarak anlamlı değişimler gözlenmiştir. Yapılan araştırmalarda, zgnlğin ruh sağlığı ve iyi oluş üzerinde önemli bir etkisi olduğu görülmektedir (Wood ve diğer., 2008). zgnlğin olmayışı; yaşam korkusu, güçlü bir karakterin ve farkındalığın olmayışı ve sosyal-duygusal ve kişilik bozukluklarıyla tanımlanan ruh sağlığı bozukluklarına neden olabilir (Martens, 2005). zgnlğin bireyin kendini gerçekleştirmesinde, özerk ve zgr bir şekilde benliğini ortaya koyabilmesinde ve yüksek bir yaşam doyumuna sahip olduğunda liderlik özelliklerindeki olumlu olarak etkileyeceği söylenilebilir. Yapılan araştırmalarda Turan ve diğer (2018). Futbolcuların oynadığı lig ile özgünleşme düzeyleri değişkeni incelendiğinde de tüm alt boyutlar arasında anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir ve çalışmamızla paralellik göstermektedir.

Alan yazında yapılan araştırmalar ve bulgular Akyol (2009) rgt kültüründe güç mesafesi ve liderlik ilişkisinin incelemiştir ve çalışmamıza benzer sonuçlar elde etmiştir. Yine farklı bir araştırmaya göre de Kinter (2016) in yaptığı güç mesafesinin etkileşimci liderlik ile ilgili pozitif yönde bir ilişki bularak çalışmamızı desteklemektedir. Bu bilgilerden hareket ederek ğrencilerinin liderlik tarzlarını sergileme özelliklerinin arttığı özgünlük düzeylerinde arttığı aralarında pozitif yönde bir ilişki olduğu çalışmamızda saptandı.

Sonuç olarak ;

- GLÖÖ değerleri arasında Cinsiyet faktörüne bağlı bir değişim gözlenmezken, özgünlük ölçeği yansızlık ve genel boyut ortalamalarında Kadınlara ait ortalama değerler erkeklere nazaran istatistiki anlamda daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$)
- Sporculuk faktörüne bağlı olarak GLÖÖ boyutlarının tamamında sporculara ait ortalama değerler sedanterlere nazaran istatistiki anlamda daha yüksek ($p<0.05$), özgünlük boyutlarında ise Yansızlık boyutu haricindeki tüm boyutlarda yine Sporculara ait ortalama değerlerin sedanterlere nazaran istatistiki anlamda daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$).
- Yaş faktörüne bağlı olarak Liderlik boyutlarından Grup alt boyutunda 18-21 yaş grubuna ait ortalama değerler 26 ve üzeri yaş grubuna nazaran istatistiki anlamda daha yüksek olduğu belirlenmiştir.
- Liderlik ve Özgünlük ortalama değerlerinde Sınıf faktörüne bağlı bir değişim gözlenmemiştir.

6. ÖNERİLER

Çalışmamız sonucunda rekreasyon bölümü öğrencilerinin liderlik ve özgünlük tarzlarını yansıttığı görülmüştür. Bu sebeple rekreasyon bölümü öğrencilerinin liderlik özelliklerinin geliştirmesine dönük çalışmalar yapılabilir.

Öğrencilerinin liderlik ve özgünlük düzeylerini belirlemeye yönelik daha kapsamlı çalışmalar yapılabilir. Daha geniş örneklem çeşitleri ele alınarak liderlik ve özgünlükleri hakkında net ve daha fazla etkili kararların alınması sağlanabilir.

Tüm spor bilimleri fakülteleri kapsayan karma yöntem çalışmalar yapılarak öğrencilerin liderlik ve özgünlükle ilgili görüşleri alınabilir. Farklı bölümleride içine alan bu çalışmalar spor bilimlerinde öğrenim gören öğrencilere daha geniş ve detaylı bir bakış açısıyla bakmamızı sağlayabilir.

Rekreasyon bölümü öğrencilerine Liderlik Eğitimine Yardımcı Olacak Atölyeler, Kitaplar, Videolar, Yazılımlar Gibi Kaynaklara Erişimi Konusunda Kolaylık Sağlanması Önerilebilir.

Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören rekreasyon bölümü öğrencilerine liderlik tanımlanması ve teorik olarak kavramsallaştırılması ile ilgili olarak dersler eklenebilir ve bu alanda çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Adams, W. W. (2006). Love, openawareness, andauthenticity: A conversationwith William Blakeand D. W. Winnicott. Journal of HumanisticPsychology, 46(1), 9- 35.**
- Adiloğulları, İ. (2011) Profesyonel Futbolcularda Duygusal Zekâ İle Örgütsel Bağlılık İlişkisi,Doktora Tezi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.**
- Akgemci, (2008)Tahir, Stratejik Yönetim, Ankara: Gazi Kitabevi,**
- Akyol, Ş (2009). Örgüt kültüründe güç mesafesi ve liderlik ilişkisi. Marmara üniversitesi. Doktora tezi. İstanbul**
- Andersen, S. M.,andChen, S. (2002). Therelational self: An interpersonal social cognitivetheory. PsychologicalReview, 109(4), 619-645**
- Appelbaum, S. H.,Audet, L., Miller, J. C. (2003). Genderand leadership leadershipand genders A journeythroughthelandscape of theories. Leadershipand Organization Development Journal, 24(1), 43-51.**
- Atlay Ç, Özbey M, (2017). Spor Bilimlerine Giriş, Rekreasyon, Spor Yayınevi ve Kitabevi, 266**
- Avolio, B. J. ve Gardner, W. (2005). AuthenticLeadership Development: GettingToTheRoot Of Positive Forms Of Leadership. The Leadership Quarterly, 16, 315- 338.**
- Aydoğan Y, Aral N, (2006). Üniversite Öğrencilerinin Boş Zamanlarında Kitle İletişim Araçlarını Kullanmalarının İncelenmesi. Çağdaş Eğitim, 328, 33-39**
- Barnett, M. D. andDeutsch, J. T. (2016). Humanism, authenticity, andhumor: Being, beingreal, andbeingfunny. Personality and Individual Differences, 91, 107-112. doi:10.1016/j.paid.2015.12.004**
- Başaran, İ. E. (2004). Yönetimde insan ilişkileri: Nobel Yayın Dağıtım. yönetsel davranış (3. Baskı). Ankara:**
- Başdoğan, Z., Önder, Ö.R., Acuner, A., Ağırbaş, İ. Ve Yalçın, T. (2002). “Sağlık Meslek Lisesi Yöneticilerinin Liderlik Davranışları ve Öğretmenlerin Yöneticilerine İlişkin Liderlik Algıları: Ankara Örneği”, 5. Ulusal Sağlık Kuruluşları ve Hastane Yönetimi Sempozyumu, 16-19 Ekim 2002, Eskişehir.**
- Başoğlu CM (2012). Kadın – Erkek Antrenörlerin Cinsiyete Göre Liderlik Analizleri. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.**
- Biçer T. (2008). Sporda Toplam Kalite Yönetimi ve Futbol Uygulamaları, Beyaz Yayınları, İstanbul, s. 12, 57-58.**
- Bryman A (1986). Leadership And Organizations, Routledge&Kegan Paul, London,**
- Bünyamin Ö (2004). Kamu Yönetiminde Yönetici Çıkmazı, Maliye Dergisi, sayı:145**
- Camus A. (2011). Sisifos söyleni: Deneme (Çev: T. Yücel). İstanbul: Can Yayınları.**

Can S. (2002). “Resmi ve Özel Okullardaki Okul Yöneticileri ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Liderlik Davranışı Yönünden Karşılaştırılması”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi,

Cansoy R. Turan, S.(2016) Gençlik Liderlik Özellikleri Ölçeği: Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması. Türk eğitim dergisi. Cilt 1(2016) sayı1 19 -39

Chin M, (2007). Association Between Leisure ParticipationAndHealthOutcomes Of ElderlyHealth Center Clients, UnpublishedbMaster’sDissertation, University Of Hong Kong,14.

Çiriş, V. (2014). Spor Yapan Ve Yapmayan Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Cole G. (2016). Existential dissonance: A dimension of inauthenticity. Humanistic Psychologist, 44(3)

CongerJ. A. (1993). Thebrave new world of leadershiptraining. Organizational Dvnamics, 21(3), 46-58.

Cüceloğlu D. (2007). İnsan ve Davranışı/Psikolojinin Temel Kavramları, İstanbul: **Remzi Kitapevi.**

Çelebi M. (2002). Doğa Etkinliklerinin, Liderlik Becerilerinin Ortaya Çıkarılmasındaki Rol, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çetin, M. (2009). Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Karar Verme Stilleri Sosyal Beceri Düzeyleri Ve Stresle Başa Çıkma Biçimlerinin Bazı Değişkenler Açısından Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Demir Y (2017). Mutluluk, özgünlük ve yaşamın anlamı arasındaki ilişkilerin yapısal eşitlik modeli ile incelenmesi. Yök ulusal tez merkez .gazi Osmanpaşa üniversitesi

Demir, R.,Murat, M. (2017). Öğretmen adaylarının mutluluk, iyimserlik, yaşam anlamı ve yaşam doyumlarının incelenmesi. OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 7(13), 347-378.

Denktas, M (2020). Serbest Zaman Etkinliklerine Katılan Bireylerin Özgünlük Benlik Saygısı Ve Ciddi Boş Zaman Perspektifleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya.

Diener,E.iSeligman, M. E. (2002). Very happy people. Psychological Science, 13(1), 81.

Dierendonck, D. V. (2011). Servant Leadership: A Reviewand Synthesis. Journal of Management.

Dindar A (2001).Liderlik, Liderlik Tarzları ve Bir Uygulama. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi,

Donuk B (2007). Liderlik Ve Spor, İstanbul: **Ötüken Yayınları.**

Duruhan, K., Demir, S. (2005). Resmi ve özel ilköğretim okullarındaki eğitici kol çalışmalarının amaçlarına ulaşma düzeyine ilişkin öğrenci görüşleri (Kayseri ili örnekleme). Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19(2), 175-185.

Eagly, a. H. And Johnson, B. T. (1990). Gender and leadership style: A Meta- Analysis, Psychological Bulletin, 108 (2): 233- 256.

Erçetin Ş (2000). Lider Sarmalında Vizyon. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım,

Erdoğan, B. S. (2014) Profesyonel Futbolcularda Bireysel Değerler Üzerine Bir Araştırma, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

Eren E (2001). Örgütsel Davranış Ve Yönetim Psikolojisi, Beta Basım Yayın, İstanbul,

Eren E (2003), Yönetim Ve Organizasyon: Çağdaş Ve Küresel Yaklaşımlar, Beta Yayıncılık, İstanbul,

Erkan N. (1975). Boş Zamanları Değerlendirme. Ankara.

Ford J. G. (1991). Rogerian self-actualization: a clarification of meaning. Journal of Humanistic Psychology, 31(2), 101-111

Gedik N. (1985). Gençliğin Boş Zamanları Değerlendirmesi Sorunları. Tüm Hemşireler Dergisi, 35.

Giuliani N. R., McRae, K. And Gross, J. J. (2008). The Up- and Down-Regulation of Amusement: Experiential, Behavioral, and Autonomic Consequences. Emotion, 8(5)

Güllü, S. (2017). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Uluslararası Spor, Egzersiz Ve Antrenman Bilimi Dergisi,

Gürbüz B, (2006). Kentsel Yaşam Sürecinde Rekreatif Katılım Sorunları, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara: Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Hacıoğlu N. ve Ayhan G ve Yakup D. (2009), Boş Zaman ve Rekreatif Yönetimi,2, Detay Yayıncılık, Ankara,

İmamoglu ve ark (2011). Özgün Benliğin Yordayıcıları Olarak Kendileşme ve İlişkililik: Cinsiyetin ve Kültürel Yönelimlerin Ötesinde. Türk Psikoloji Dergisi, Haziran 2011, 26 (67), 27-43

Karaküçük S (2016), Rekreatif Bilimi, Gazi Kitapevi, Ankara,

Karaküçük S, Gürbüz B, (2007). Rekreatif (Boş Zamanları Değerlendirme).5.Basım.: Gazi Kitapevi;Ankara

KaraküçükS. (2005). Rekreatif, Boş Zamanları Değerlendirme, Gazi Yayınevi, Beşinci Baskı, Ankara

Karpuzoğlu, E (2010). Kurumsal Yönetimde Yönetim Kurulu, İstanbul Ticaret Odası, İstanbul.,

Kernis M. H. And Goldman, B. M. (2006). A multi component conceptualization of authenticity: Theory and research. Advances in experimental social psychology, 38, 283-357.

- Kılbaş Ş** (2010). *Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme*, **Gazi Kitabevi**, Ankara,
- Kinter, O** (2016). **Örtük liderlik kuramı çerçevesinde güç mesafesi ile dönüşümcü ve etkileşimci liderlik ilişkisi**. Balıkesir üniversitesi. Yüksek lisans tezi. Balıkesir
- Koçel T.** (1982). *İşletme Yöneticiliği*, İstanbul Üniversitesi **İşletme Fakültesi Yayınları** No:132, İstanbul.
- LeitnerMJ, Leitner F,** (2004). *Leisure Enhancement. (Third Edition)* New York, London: The Haworth Press, Oxford.
- Lopez, F. G. And Rice, G. K.** (2006). **Preliminary Development And Validation Of A Measure Of Relationship Authenticity**. Journal Of Counseling Psychology, 53(3), 362-371.
- Manning, T. T.** (2002). **Gender, Managerial Level, Transformational Leadership and Work Satisfaction**, Women in Management Review, 17(5): 207-216.
- Martens W. H. J.** (2007). **A multic omponential model of authenticity**. Journal of Theoretical and Philosophical Psychology, 27(1), 73-88
- Medlock G.** (2012). **The evolving ethic of authenticity: From humanistic to positive psychology**. The Humanistic Psychologist, 40(1), 38-57.
- Murphy S. E.** (2011). **Providing foundation for leadership development**. In **Murphy, S. E. ve Reichard R. J.** Early development and leadership building the next generation of leaders. Taylor & Francis Group, New York.
- Oksal A.** (1986). Davranışlarımızın Kaynakları: Güdüler. Davranış Bilimleri I, **Anadolu Üniversitesi Yayınları**, No: 144, Ankara.
- Olgun, N. Öntürk, ZK. Karabacak, Ü. Aslan, FE. Serbest, G.** (2010). **Hemşirelik Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri: Bir Yıllık İzlem Sonuçları**. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi,
- Özalp İ., Eren, G. ve Öcal, H.** (1992). **Organizasyonlarda Durumsallık Yaklaşımı Açısından Liderlik: Liderliğin Fred E. Fiedler Teorisindeki Liderlik Tarzlarına Göre Belirlenmesi Ve Eskişehir Bölgesinde Seçilen Büyük Sanayi İşletmelerinde Bir Uygulama**. Eskişehir Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdarî Bilimler Fakültesi Dergisi, X, 161.205.
- Özdenk S** (2015). **Bireysel Ve Takım Sporuyla Uğraşan Sporcular İle Spor Yapmayan Bireylerin Duygusal Zekâ ve Liderlik Özelliklerinin İncelenmesi**. Ankara: Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Doktora Tezi.
- Raths, L. E. Harmin, M. and Simon, S. B.** (1978). **Values And Teaching**. Columbus, OH: Merrill.
- Saçcan M** (1986).; *Rekreasyon ve Turizm*, **Cumhuriyet Basımevi**, İzmir,
- Sağlam, A.** (2012). **Çalışanların Ve Yöneticilerin Sosyal İstenirlik ve Özgünlük Düzeylerinin Karşılaştırılması**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Smith HW,** (2007). *Hayatı ve Zamanı Yönetmenin 10 Doğal Yasası*, Çev: Adalet Çelbiş, **Sistem Yayıncılık**, İstanbul.

StevensF. L. (2017). **Authenticity: A mediator in there lationship between attachment styleand affectivef unctioning**. *CounsellingPsychologyQuarterly*, 30(4), 392- 323.

Şahin A. H., Temizel, H., Örseli, E. (2004), **Bankacılık Sektöründe Çalışan Yöneticilerin Kendi Liderlik Tarzlarını Algılayış Biçimleri İle Çalışanların Yöneticilerinin Liderlik Tarzlarını Algılayış Biçimlerine Yönelik Uygulamalı Bir Çalışma**, Osman Gazi Üniversitesi İ.İ.B.F, 3.Ulusal Bilgi Ve Ekonomi Ve Yönetim Kongresi, Eskişehir,

Şişman M. (2011). Öğretim liderliği. Ankara: **Pegem Yayıncılık**.

Tamer K. (1998). **Sportif rekreasyon etkinliklerine liderlik eden antrenörlerin lider davranış boyutları**, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Ankara

Tezcan M, (1982). Sosyolojik Açıdan Boş Zamanların Değerlendirilmesi **A.Ü. Eğitim Fak. Yay. No: 116**, Ankara

Tiryaki Ş (2000); Spor Psikolojisi. **Eylül Yayınevi**, Mersin:

Torkildsen G (2005). **Leisureand Recreation Management, Glasgow: Great Britain byBell&BainLtd**

Turan, M.B.,Usufly, O., Koç, K., Karaoğlu, B. ve Ulucan, H. (2018). **Profesyonel Futbolcularda Sporda İnsan Hakları Tutumu ve Özgünlük Düzeylerinin İncelenmesi**. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 3(4): 1-18

ÜlgenH, Mirze, S.Kadri (2004), İşletmelerde Stratejik Yönetim, **Beta Yayınları**, İstanbul,

Winston B. E. ve Patterson, K. (2006). **An integrative definition of leadership**. *International Journal of LeadershipStudies*, 1(2), 6-66.

Wood A. M.,Linley, s. A., Maltby, J., Baliouisis, M. and Joseph, S. (2008). **The authentic personality: A theoreticaland empirical conceptualizationand the development of the Authenticity Scale**. *Journal of CounselingPsychology*, 55(3), 385.

Yılmaz A, Çelik, A,(2013). **Ulukapı, Hande, Otantik Ve Dönüşümcü Liderlik Düzeyi Algılamasının Çalışanların İç Girişimcilik Eğilimleri Üzerindeki Etkisinin Belirlenmesi: Konya İlinde Bir Araştırma**, 21. Ulusal Yönetim Ve Organizasyon Kongresi, Kütahya,

EKLER

Ek-1: Anket Formu

KİŞİSEL BİLGİLER

Cinsiyet: Kadın Erkek

Yaş: 18-21 22-25 26-29 30 ve üzeri

Aktif spor yapıyor musunuz?

Evet Hayır

Sınıfınız: 1 2 3 4

EK-2Gençlik Liderlik Özellikleri Ölçeği

Gençlik Liderlik Özellikleri Ölçeği

Aşağıda yer alan ifadelere ne derece katıldığınızı, yanındaki seçenekleri kullanarak işaretleyiniz.	Hiçbir Zaman	Nadiren	Ara sıra	Sıklıkla	Her zaman
Hedeflerime ulaşmak için çok çalışırım.					
İdeallerimin peşinden koşarım					
Hayal kırıklığına uğrasam bile, ideallerim uğruna çalışmaya devam ederim.					
Geleceğe güvenle bakarım.					
Her durumda benim için önemli olan hedeflerimdir.					
Bir işte başarıya ulaşmak için kendimi güdülerim.					
Yaşadığım sorunların üstesinden gelmek için mücadele ederim					
-Etkileyici bir biçimde konuşabilirim					
Benim için başkalarını ikna etmek oldukça kolaydır.					
insanlarla kolay iletişime geçerim					
İnsanları nasıl etkileyeceğimi bilirim.					
Fikirlerimi açıkça söylerim					
Bir yarışmayı yönetebilirim.					
Arkadaşlarım bir karar alırken bana danışırlar					
Grup çalışmalarında görev paylaşımının önemini hissettiririm.					
Gruba neyin, niçin, nasıl yapılacağını açıkça ifade ederim.					
Grup çalışmasında herkesi cesaretlendiririm					
Grup çalışmalarının gidişatını olumlu yönde etkilerim.					
Arkadaşlar arasında oluşabilecek çekişmeleri düzeltmeye çalışırım					

Bir grup içinde güven ortamı oluşturmaya çalışırım.					
Grup içindeki herkese saygılı davranırım.					
Arkadaşlarımın söylediklerine ve düşüncelerine değer veririm.					
Arkadaşımın bir ihtiyacı varsa yardıma koşarım.					
Arkadaşlarıma güvenirim					
Başkalarının güvenini kaybetmemeye önem veririm.					
Arkadaşlarım sıkıntılarını bana anlatır.					
İnsanlar ile samimi ilişkiler kurarım.					
Toparladığım bilgilerden karar verirken yararlanırım.					
Vereceğim kararlar ilgisi olmayan bilgileri ayırt ederim.					
Karar vereceğim zaman elimdeki seçenekleri tek tek gözden geçiririm.					
Karar vermeden önce o konuda gerekli bütün bilgileri toplarım.					
Bir sorunun sebepleri ile ilgili tahminlerde bulunurum.					
Bir sorun varsa nedenleri üzerinde ayrıntılı bir şekilde düşünürüm.					
Sorunlarımı çözerken tecrübelerimden yararlanırım.					
Bir sorunun çözüm yöntemlerimin tutarlı olup olmadığını anlarım					
Toplumsal sorunlarla ilgilenirim					
Ülkemi kalkındırmak için elimden geleni yaparım.					
Toplumsal kurallara uyarım.					
Topluma faydalı çalışmalar yapmaya çaba gösteririm					
Başkalarına zarar verebilecek davranışlardan uzak dururum.					

EK-3 Özgünlük Ölçeği

	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
Genelde duygularım hakkında belirsizlik yaşıyorum.					
Gerçekte hoşlanmasam da sıklıkla bir şeyden hoşlanmış gibi yaparım.					
İyi ya da kötü gerçekte kim olduğumun farkındayım.					
Kendimle ilgili inandığım şeylere neden inandığımı bilirim					
Yakın olduklarımın benim güçlü yönlerimi anlamalarını isterim.					
Beni ben yapan özelliklerin arasından hangilerinin asıl beni oluşturduğunu gerçekten anlamaya çalışırım					
Sınırlılıklarımı ve eksikliklerimi olduğu gibi değerlendirmekten rahatsızlık duyarım.					
Gerçekte başkalarının düşüncelerine katılmasam da genelde sessiz kalarak veya başımı sallayarak onlara katıldığımı ifade ederim					
Yaptığım şeyleri neden yaptığımı çok iyi farkındayım					
Eğer buna değecekse başkaları için kendimi seve seve değiştiririm.					
Gerçekte olduğumdan daha farklı biriymiş gibi davranmak benim için kolaydır					
Kendimi eleştirel olarak değerlendirmek benim için kolay değildir					
Derinde yatan gerçek duygu ve düşüncelerimin farkında değilim					
Yakın olduğum kişilere gerçekten ne kadar önem verdiğimi ifade etmeye çalışırım					
Yakınlarımı gerçekte ne iseler öyle görmek yerine olduklarından daha iyi durumda görmeye çalışırım.					

Yakınlarıma sorulsa, benim nasıl biri olduğumu en doğru bir şekilde tanımlarlar.					
Gerçek kendim olmadığım zaman bunun farkında olurum.					
Kişilik özelliklerimden “asıl ben” için önemli olanlarla olmayanları ayırt edebilirim.					
Bana yakın olanlar gerçek yüzümü keşfettiklerinde şok olurlar veya şaşırırlar.					
Bana yakın kişilerin ihtiyaç ve isteklerini anlamak benim için önemlidir					
Bana yakın olduklarımdan toplum içindeki kişiliğim veya “imaj” ımdan çok gerçek beni tanımlarını isterim.					
Başkaları eleştirse ya da reddetse bile kişisel değerlerime tutarlı bir şekilde davranmaya çalışırım					
Yakın olduğum biriyle fikir ayrılığına düşersek, yapıcı olmaktan çok tartışılan şeyi göz ardı etmeyi tercih ederim.					
Başkalarını hayal kırıklığına uğratmamak adına, yapmak istemediğim şeyleri çoğu zaman yapmışımdır.					
Davranışlarımın genel olarak değerlerimi ifade ettiğini düşünürüm.					
Kendimi mümkün olan en iyi şekilde anlamaya çalışırım.					
Kendimi iyi hissetmek için kişisel sınırlılıklarımı ve eksikliklerimi tarafsız olarak değerlendirmekten kaçınırım					
Genelde kişisel ihtiyaçlarıma ve isteklerime uygun davranırım					
Başkaları için nadir de olsa sahte bir yüz (maske) takınmam.					
Benim için neyin önemli olduğunun çoğu zaman farkında değilimdir.					
Hayatta neyi başarmak istediğimi gerçekten bilip bilmediğimi genellikle sorgularım.					

Güdülerimin ve arzularımın farkındayım					
Bana edilen iltifatların geçerliğini sorgularım.					
Yakın olduğum insanların gerçekte kim olduğumu anlamalarını önemserim					
Başarımı kabullenme ve başardıklarımla gurur duymak bana zor gelir					
Biri benim eksikliklerim üzerinde çok durursa, bunu hızla aklımdan çıkarmaya ve unutmaya çalışırım.					
Yakın olduğum insanlar hangi koşulda olurlarsa olsunlar kim olduğum konusunda bana güvenilirler.					
Yakın ilişkilerde açıklığım ve dürüstlüğümler benim için oldukça önemlidir.					
Olumsuz sonuçlarına katlanmak zorunda kalacağımı bilsem de, doğruluğuna inandığım şeyi ifade etmeye hazırım.					